

$$\frac{2}{46}$$

2004

Ի Լ Բ Ի

Խ Ո Ր Հ Ո Ւ Բ Դ Ե Բ

Լ. մմ, ն օրո՛ւն Տամար, մէկ
ամսու մի շինուծ:

Ի Հ. Մկրտիչ վարդապետ մարմա-
րեան աւագերեանց, ի ստամպո՛ւ
անսեղաց լեզուով:

1809. ռմծր:

Յաւելու Ռարժանաւի՛ աշխարհիկն .
Ի վ: Պետրոս իւրիկ ԼՂ-փերեան:

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի Վանա սրբոյն Ղազարու:

五

Ասաց Եւ Հայրն Ռէր Աշխարհիս .

* Ո՛ր և երթիցես, զմեծ ունիցիս
ամենեւինք առաջի աչաց քոց :

Օ ի՛նչ և գործեացեա , ունիցիս
վկայութի 'ի սբ. գրոց ॥ :

~~~~~

Ուշորեւէ՛ ե՛ մարդանոց կեանքը , որ
ամեն օր՝ գիշեր ցորեկ՝ հաշխապին , ա-
րուն կը բարանին , մէկ ապրումսս մը գտնե-
լու համար . անոր համար կըսէ առա-
քեալը . ունի՛մք կերակուրն հանդերձս .
եւ այնու շարասցութի : II՝ Կացածը սե-
փայ պիտոր ըլլայ . ան ալ ճեփայ է :
I՝ սէս իրենց , լեւ մարմնոց համար այսպիսի
հաշխապի նէ , հոգւոյ համար ի՞նչ կը-
նէք . զի հոգի առաւել է քան զկերա-
կուր , (որպէս) եւ մարմին քան զհանդերձ :
Արեւն զունիինք , ի՞նչ ընենք կըսեն .
II-րդ : II-րելու , հագնելու , լաֆ
ընելու , պարսպ անցնելու , խաղալու
ապեն գտնօղը , աղօթի եւ ուրիշ բա-
րեգործութիւններու ալ արեւն կը գըր-
նայ : Այլեւ , ամա ինչեւնիս գլխը-
նիս չէ՛ կըսեն՝ աշխարհիս քաղաքայէն :
I՝ րա՛ւ է . անոր համար աս պարտի՛ պեղ-

բախտ շինեցի, որ Ռէժ Կաղապարներու
 Ռէժ Եղօղներն ալ հրնան օրը Ռէժ Երէն Լա-
 խիէ Գրնալ, Տանաւանդ առաւելանց,
 որ նոյն օրումն Բարի Խորհուրդը սփռե-
 անցնեն. որով Բոլոր օրը որչափ պարսպ
 Գրնաննէ, Տարաւնին այն Բանը Գայ:
Ան ապեն՝ հէ՛մ Խելաւնին գլխունին
 հընայ, որ Տանչնան Ինչպէս պէտք է հո-
 Գալերենց հոգին. հէ՛մ աւրել զԲաղճունի
 ներն ալ առանց Ռէշայ հըլլան՝ Ի Գառ-
 ան: (||) որքէ՛ սերելէ ըսածս, Ռէյ Տը հա՛մ
 պէս ըրէ՛ առ Բարի Խորհուրդներուն. Եւ
 հըրեանաս որ ան խի ապենին Ռէժ Ռէժ
 Վասպակ հընէս Եւ հիմանաս քսի ըսածը.
 || **Մ**էջացի՛ւ միայն կեցցէ մարդ,
 այլ ամբ բանի՛ւ որ Ելանէ՛ Ի ըն-
 րանոյ ան || :

Բ. Բ. Բ. Բ.

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ:

Է.

Բարերարութիւն արարչութիւն:

Ես չկայի մէկ քանի տարի աւ
 ուաջ: Ի՛նչ էի ան ատեն ,
 ոչինչ էի , բան մը չէի . ու ինծի
 մէն հիչ բան մը չէի կրնար ըլ-
 լալ: Ի՛նչեւ չընեւ ի՛նչ ձեռքն
 էր , ու զեց զիս մարդ ընել , ան՝
 որ կրնար զիս հող ընել , քար
 ընել , խոտ մը ընել , անբան
 ընել . հիչ բան մալ չըներ նէ ,
 իր կամքն էր . և այնպէս կրմնայի
 յաւիտեան ոչինչ :

Ըստ մտածուին ըլլայ քեզի սա
 բոլոր օրըս էյլէնձէ մը , որ պօշ
 բան մը եա մեղք մը միտքըդ պիւ
 լէ չկարենայ դալ : Խորունկ
 մտմտաս նէ , շատ համ կառնես .
 ղերէ կիմանաս՝ թէ ո՞րչափ մենծ
 բան է յօջնջէ ինչ ըլլալը . ո՞րչափ
 մենծ բան է բանական կենդանի
 քո մարդ ըլլալը , որ հրեշտակի պիտ
 անմահ հոգի ունի , միտք և կամք
 ունի անձնիշխան , որով և ան
 պատկեր ու նմանութի կըսուի .
 անանկ որ մէկ մարդ մը աւելի
 կարծէ՝ ք թէ բոլոր աշխարհք ,
 երկինք և երկիր իր զարդարան
 քովը : Նանչցիր բնութի մեծու
 թիւ , ու մի՛ փոխեր քու անմահ
 հոգիդ սա հողեղէն աշխրբիս ան
 ցաւոր բաներուն հետ :

Բ.

Բարերարութիւն պահպանութիւն :

Եւ իմ կենացս իմրը չեմ չեմ կրն
 նար ոչ պոյրս և ոչ կեանքս երկն
 ցրնել . հապա իմ է որ կրպոսէ
 և կը պահպանէ , սրչափ որ և
 ինչպիսի որ կուզէ : Քանի՞ն կայ
 որ իմ տարիքս չհասան . քանի՞ն
 խաղայով մեռան . քանի՞ն մեղաց
 մէջ կորսուեցան : Եւ ինչ է որ
 իմ զիս կը պահէ կոր ինչուն
 աս սահաթս , սանքի ամմէն թա
 քիքէ նորանց զիս ստեղծելով .
 զիս պահպանելը՝ միշտ նորէն
 ստեղծել կըսուի : Եւ ինչ է որ
 թաքիս մէջ եղած հազար թիւրլիւ
 հիւանդները , սախասները , սե
 փիւնները , ու հազար փառք տուր
 ինչ , որ դուն ողջ առողջ ես . թէ
 որ չի ճանչնաս ինչ երախտիքը ,

հաղորդութե՛ն՝ շատ անգամ՝ զիս
 նորանց փրկուէ ճամբան դրաւ .
 և առաջ երթալու հմը՝ անհա-
 մար կերպով՝ ներքին և արտաքին
 շնորհքներ եւեւցուց . միտքս լու-
 տաւորելով, կամքս զօրացնելով .
 փորձութիւններէն ու սէպէսներէն
 հեռացնելով . քարող , խրատ ,
 և ուրիշ միջոցներ տալով . աղօթ-
 քի , պատարագ տեսնելու , և
 ուրիշ բարեգործութիւններու խօ-
 լայուի տալով : Ասիւնչնդ բանե-
 ցուցի այս օր՝ շնորհքները , մա-
 նաւանդ օր հաւատքին շնորհքը ,
 որ ամմէնուն չէ տրուած : Արու՛մ
 շատ տու՛աւ , շատ խնդրեցի՝ և
 նմանէ :

Դ:

Բարեբարութի իրեագործութի :

Լ՝ ամէն շնորհաց սկիզբը և պատշառք՝ արմատը և ծայրը՝ քո փրկկիչն մեր է : Եւստի մտմտա թէ ո՞րչափ մեծ բան է՝ որ որդին այ քեզի համար որդի մարդոյ եղաւ . քեզի համար ծնաւ ի՞նչ կուսէն . քեզի համար աշխատեցաւ երսունհիրեք տարի . քեզի համար ըրաւ ինչ որ ըրաւ նէ . քեզի համար քաշեց ինչ որ քաշեց նէ . մինչև խաչի վր կեանքը քեզի համար մաշեց : Եւքը խոնարհեցաւ՝ որ դու բարձրանաս . ինքը յողնեցաւ՝ որ դու հանգչիս . ինքը մեռաւ՝ որ քեզ կենդանացընէ : Եւ ետքը՝ ինչ մարմինն ալ քեզի կերակուր պատրաստեց , և՛ սբ. արիւնը ըմպելի : Եւ ճանչ

նամ

նա՞ն քու բարերարդ . գիտե՞ս
 խըյմէթը քու տիրոջդ , որ իր
 արեամբը քեզ գնեց սատանային
 դերուծէ : Աս բաներըս աղէկ
 հասկընալու համար՝ սովորուծի
 ըրէ՛ , որ պառկելու ատենդ քո՛ւ
 վարուց և չարչարանաց մէյ մէկ
 բանը միտքդ բերես . և անոր
 սիրուն ամմէն բան քաշելու սլատ
 ըլլատ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ե .

Բարերարուի փառաց :

Ամմէն շնորհաց վախճանը՝ ար-
 քայուն փառքն է . անոր համար
 ստեղծեր է զիս նա՛մ . անոր հմը
 կը պահէ իս , անոր հմը՝ ոք հա-
 լատք կոչեց . անոր հմը դրած են
 նամ խորհուրդք եկեղեցւոյ . անոր
 համար արիւն թափեց քո : Աւ-
 րեմն պզտիկ բան չէ արքայուծէ
 փառ .

փառքը. մենք բան է. նոյն ինքն
 ան է մեր արքայութիւնը. ան պիտի
 դանանք. ան պիտի վայելէնք յա
 ւիտեանս: Ասկից մեծ փառք կը լ
 լայ մի ստեղծուածի մը՝ որ եր
 թայ իր ստեղծողին հետ միա
 նայ, և անոր փառքը և մեծութիւնը
 վայլէ: Աս ո՞րպիսի բարեւարու
 թի է. երբ պիտի ըլլայ՝ որ աս
 բանս ըլլայ: Արթնցիր ո՞վ մարդ,
 աչքդ բաց. երկինքը նայէ՝ որ
 քու յաւիտենական տունդ պիտի
 ըլլայ. աս աշխարհիս համար ե
 ղած չես, հապա աս Տէր քեզի
 հմը եղած է, որ դուն անդիի Տէր
 համար ըլլաս. ցոյ աս տեղս նոյ
 ծառայես, և անդին նոյ հետ
 թագաւորես: Աս մտածութիւնս
 անոյշ և օգտակար և հարկաւոր
 բան չի կրնար ըլլալ:

Օ :

|| ախճան ստեղծման մարդոյն :

Ինչո՞ւ ստեղծեց իս նձ : Օ ինչ
քը ճանչնալու , սիրելու , ծա
ռայելու , և յաւիտեան վայելե
լու համար : Ի՞նչանկ է նէ , իմ
վախճանէս կրհեռանամ , ու իմ
նստատակս չեմ հաանիր , թէ որ
աստուծմէ դուրս ուրիշ բանի
սիրտս փակցընեմ նէ : Արտեւ
նամ որ բոլոր Յքիս մալը իս չի
կշտացըներ . բոլոր մարմնաւոր
ուրախութիւններ սիրտս չի հանդ
ցըներ . բովանդակ փառք սլատիւ
այսօր կայ , վաղը չիկայ . աս սա
հաթս ուրախ եմ , մէկալ սահա
թը տրտում . կեահ սանկ , կեահ
նանկ . մէկ խարէրի վրայ չէ
մարդս : Ի՞մէն ուղածը ձառք
ձգէ նէ , ալ աւելի մենծ բան
կու

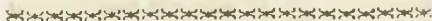
կուզէ . ան իսկ մէկ հատիկ ու
 զածը՝ իր ստեղծողն է . ան չի
 գտած չի հանգչիր . անի գտա-
 ծին պէս՝ կը հանգչի . զէրէ իր
 վախճանին կը հասնի Վալէֆա-
 լէ , որ առաջ երթաս . առաջ
 դնա՛ , որ հասնիս . հասնիս նէ՛
 ուզածդ կը գտնաս . ուզածդ
 որ գտնաս նէ՛ ալ ուրիշ բան չես
 ուզեր . զէրէ նա է ամեն բան ,
 որ է քո մէկ հատիկ վախճան :

Լ :

Լըջանիւմ է երանում է հարգոյ :

Լըրանելի կը լլամ , երբոր իմ
 վախճանիս հասնիմ նէ , ուստի
 երանելի հոգիք արքայուէ՛ հառ-
 նօղ կըսունին . իսկ քանի որ աս
 Յքս ենք՝ ճամբորդ կըսունինք :
 Լըրանելի չենք կրնար ըլլալ հոս .
 միայն երջանիկ կրնանք ըլլալ
 հեր

Կերպով մը, քիչ մը սրտերնիս
 հանգիստ կըրնայ ըլլալ։ Արջան
 կուծիր առողջ ըլլալը չէ։ հա
 ղուստ ըլլալը չէ։ տուն տեղ
 ըլլալը չէ։ ուտել խմելը սէֆայ
 քշելը չէ։ փառք պատիւ ունե
 նալը չէ։ զէրէ ասոնք մեզնէ
 դուրս են։ մեր ափը չեն։ փոփո
 խական են։ անփոփոխ չեն, որ
 հանգիստ սրտով վայելենք։ Արը
 նանք հիւանդանալ։ աղքատնալ։
 փորձանքի մը դալ։ մէկ օրուն
 մէջ յոք երանելիին նման կըր
 նանք ըլլալ։ հապա առաքինի
 ըլլանք նէ, տասը պատուիրան
 քը, և ուծը երանուէց իրասուն
 ըր պահելով, ճշմարիտ երջանիկ
 կրնանք ըսուիլ, և արքայուծէ
 լէշին կրնանք առնել՝ զմեզ մեր
 սրտին մէջ բնակեցնելով, որ է
 երանացուցիչ մեր։ Արքայուին
 արքայ 'ի ներքս' 'ի ձեզ է։

Ը:

Մահ:

Եւ յսօր կամ, վաղը չկամ, ի հարկէ մէկ այսօր մը ողջ իջն' մէկ վաղ մը պիտի չունենամ. եւ մէկ ցորեկ մը՝ իրիկունն պիտի չհասնիմ. եւ մէկ դիշեր մը՝ առաւօտ պիտի չտեսնամ: Տունս տեղս քաղաքս՝ աղգականներս բարեկամներս պիտի թողում. ըստակս մալըս ամմէն բանս պիտի ձգեմ, եւ ինչպէս որ մերկ եկայ աս ճքս, տնանկ մերկ պիտի ելլամ ճքէս: Հողիս մարմնէս բաժնունաճին պէս՝ լէշ մը պիտի դառնամ, ո՛չ խօսիլ կայ, ո՛չ լսել, ո՛չ տեսնալ, ո՛չ շարժիլ. ո՛չ քալել. կոճ մը անպիտան օրթան պիտի մնամ, ան ալ կառնեն հողի տակ կը թաղեն, թէ որ արժանի ըլլամ

ն

թաղ

Թաղման : Մին մարմինը պիտի
 հոտի , փտտի , ճճինեւրուն կերա-
 կուր պիտի ըլլայ : Մը կըմնայ
 առ ատեն իմ հիմակունս հպար-
 տուին , կամքս , քեզիս : Եւ : Մ
 ինչ խելք է՝ որ ողջութեն ատեն
 զիս անմահ կարծելով՝ ետքս չեմ
 մտմտար : Մտմտայի նէ , վարքս
 կը փոխէի , անդին երթալու
 պատրաստութի կըտեսնայի : Հոն
 կարծ երթամ նէ , զլուստ ինչ
 պիտի դայ :

(Ժ) :

Ղապտապտան հոգեւոյ :

Ողին երթայ առ Թոժ՝ որ ետն
 զնա : Ուրեմն մեռածիս պէս՝ Թոյ
 առջեւ պիտի ելլամահաւոր դա-
 տաւորին . նա զիս քննէ պիտոր՝
 որ քան զիս աղէկ դիտէ իմամ-
 մէն ըրածս չըրածս : Ի՞նչ կե-

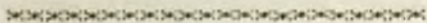
Թ

Յ

նացս

նացա տէֆտէրը առջեւ կըդնէ
 հայլիի սյս . ածապ սեւերէն գտն
 ունիս պիտի թէ չէ . համար կուզէ
 մէկիկ մէկիկ ամմէն բանիս՝ որ
 ըրեր եմ խորհրդով , բանիւ , և
 գործով , որ պէտքը չէր ընել . եւ
 չեմ ըրեր՝ որ պէտք էր ընել :
 Այլ սոսկալի ատեան արդարուն
 առանց ողորմութե . ահ մեծ է
 անկանիլ ի ձեռս ան կենդանւոյ :
 Այլ արդարն հազիւ կեցցէ ,
 իսկ մեղաւորն և ամպարիշտն ուր
 գտանիցի : Այլ քի բաց մեղաւոր ,
 որ հոս տեսնաս մեղքերի , ու
 լաս , և հիմակու ընէ հաշտեցը
 նեւ զոն . չէ նէ , ան տեղը ճար
 չիկայ՝ ճարակ չիկայ . փախչիլ
 չըլլար՝ թաքչիլ չըլլար : Հայտ
 հիմակուց՝ փութացիր անձն իմ
 փախչիլ ի չարեաց՝ փափաքիլ
 բարեաց . քեզ միշտ մերձ ծանիր
 քուն մահու եկեալ , քննող դա
 տաւոր . (և ասա) նոր ողորմեա
 տէր

տէր ողորմե՛ա , տէր ողորմե՛ա :
 Հանժատման հոգւոյս 'ի մարմ-
 նոյս , 'ի քակտիւ գեղեցիկ շին-
 ունածոյս , զարհուրիմ 'ի սպառ-
 նալեաց թգրին՝ թէ, պահանջէ
 յինէն զտաղանդ սլաւո՞ւիրանին .
 օգնեա՛ և ինձ քո սյսօր յառաջին
 ճննչին . և 'ի միւստնդամ դալը
 տեանդ քո օգնեա՛ ինձ :

Is:

၂။ သေတမ်းတမ်း မှီရာသေကွဲ လေ နေရာဒီကွဲ ၊

Նշխարքիս Էտքի օրը յարուծի
մարմնոց պիտի ըլլայ. բոլոր Նքի
հետ նա՛ մուրաֆայ պիտի ըլլայ.
Երկինք և երկիր պիտի տեսնան
նայ արդարուծե՛ հանդէսը, որ ի
մանան՝ թէ նա՛ ինչ ըրաւ մարդ-
կան. մոգիկ ինչ ըրին նայ: Նոնք
որ նայ չեն ծառայեր, հապա
մարմնոյ, Նի, և սատանայի. պիտի

ըսեն այն սարսափելի վճիռը. եր-
 Թայք յինկէն անիծելէք նա: Վնոնք
 որ այ ծառայեր են, այ հետ
 Թգրելու տալէն Թ կը լլուին այն
 բանովը. եկայք օրհնեալք հօր
 խնայ նա: Վճապ ես ո՞ր դասէն
 պիտոր ըլլամ (պատման բռէ քու
 միտքդ սա խօսքս) աճապ ես ո՞ր
 դին պիտի գտնուիմ, քօի աջ
 կողմը՝ Թէ՛ ձախ կողմը: Վործքս
 վարքս, խղճմտանքս ինչ կը վկայէ:
 Աս որ ինծի չեմ կրնար քէփիլ
 ըլլալ նէ՛, ո՞վ ինծի քէփիլ պիտի
 ըլլայ: Վտղ մարդիկ ինծի աղէկ
 ըսեն, գէշ ըսեն. այ առջև ինչ
 եմ նէ՛ ան եմ: Վի խաբուիլը
 ո՞վ անձն իմ. մենծ ըլլաս, պըզ-
 տիկ ըլլաս, այն տիւիանը պիտի
 ելլաս. և ըստ գործոց քոց հա-
 տուցումն պիտի առնես: Վհ տըր-
 դուն ինձ ողորմէ՛ հիմակու՞րնէ,
 որ ան ատենն ալ ողորմութե-
 անդ հանդիպիմ. չէ՛ նէ՛ բանս

գէշին գէշն է : Օտար հուրեալ
դողացաւ ամենամեղ անձն իմ յա-
հեղ քոց դատաստանացդ յան-
ներեւի տանջանացն : Վանդի
կամաւ մերձեցայ 'ի մեղս մեծա-
մեծս . արդ կայ և մնայ ինձ ան-
ներեւի սրատուհասն : Վրդ' ան-
կեալ աղաչեմ փրկիչ և բարե-
բար . իննայեալ 'ի մեղուցեալս ,
և ողորմեալ ինձ բազմամեղիս :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ԺԼ.

ՊԺԺԺ :

Խորտկածա՛յ մեծատուն՝ քեզ կը-
սեմ, ո՛ւր ես : Խարմինդ հողը թա-
ղեցին նե՛, հոգւով ո՛ւր թաղու՛ն-
ցար : Խ դժոխս . ր՛ . մեռաւ մեծս
տունն , և թաղեցաւ և 'ի դժոխս
ամբարձ գաչս իւր , եւ : Ինչո՛ւ ան-
կըք ան տեղը սիտի մնաս : Ինչ-
ո՛ւ ան ետքի դատաստանը : Ի՛նչ

կից ետքը • կենէ դժոխք՝ կենէ
 դժոխք՝ հողւով և մարմնով, ըմ •
 դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի
 դժոխս : Ա՛տքը ե՛տքը : Ա՛տք չե-
 կայ • առաջք չիկայ • միայն յաւի-
 տենական տանջանք կայ : Հուր
 անշէջ • կրակ մը անմարելիք • որ
 ոչ միայն մարմինը , հոգին ալ
 կերէ • չարը ան է , որ ոչ ինքը
 մոխիր կը լլայ , և ոչ երածը մո-
 խիր կը դարձնէ • հապա երօղն
 ալ միշտ կրակ՝ երածն ալ միշտ
 կրակ կը մնայ • վերջ չունի լմնա-
 լիք չունի • զերէ մէյ մալ մահ չի
 կայ • միշտ կենդանի է երօղն ալ՝
 երածն ալ : (Ի)է որ պատիժ ըզ-
 դայունէր ասանկ սոսկալի է նէ ,
 հապա ո՞րչափ անտանելի է պա-
 տիժ զըկման , որով յաւիտեան
 մարդը նոյ երեսէ ընկած է • միշտ
 նոյմէ հեռու է՝ իբրեւ անհաշտ
 Թ՛նամի նոյ : Ո՞վ նոր տահա աղէկ
 է բարեկամ ըլլալ քեզի հետ
 դժոխ

Վժռիսքին նայելով քաւարա-
նը արքայունի կը սեպունի . զերէ
հէմ Ժմկաւոր է , հէմ ետքը սե-
լամէ թէ : Վմմա մէյ մընալ հար-
ցրնենք սրբազան ննջեցելոց .
տեսնանք ի՞նչ կըսեն : Անի՛նք
կարծեր՝ չէի՛նք կարծեր , թէ աս
տեղս ասանկ սոսկալի տանջանք
կայ . Նքիս կրակը ասոր քով պու-
զի պէս պաղ կը սեպունի . աս ու-

ընչ բան է , հոգւոյն ծուծը կէ-
 րէ կոր խեղճէ 'ի դուրս . ան ալ
 մուծ խաւար , տարտալ գողալ ,
 և ամմէն կերպ չարչարունիլ միա-
 տեղ : Աշխրբիս ամմէն տանջան-
 քը հոս է տէի գիտէինք . ան իսէ
 ասանկ տանջանք Ֆէիս վի լըս-
 ունած չէ : Հասկա հոգւոյն կարգ
 տը զնո՛ւ տեսնալու՝ անպատմե լի
 բան է . մէկ բոպէն մեղի հաղար
 տարի կերեւնայ . բանտ չըլմա-
 նիր . խոր վիրատ չըլմանիր . ծո-
 վուն անդունդը չըլմանիր . ե՞րբ
 պիտի խաւսինք նոյ շինած աս բան
 տէն , ուր իրաւամբք արգելած
 պիտի մնանք ինչո՛ւն մեր պարտ-
 քը չհատուցանենք ցյետին բը-
 նիոնն , ցյետին նաքարակիտննէ
 ընչի մեղաց : Ար են մեր ազգա-
 կանքը և բարեկամքը . ասանկ
 ետքի նեղութե մէջ կրնային ու-
 պարտական էին մեղ օգնել ալ
 զօթքով , պիտրգով , ողորմութե ,
այս

պահօք , ճգնուք . ինչպիսի կրնան
անհոգ կենալ . ետքը իրենց գը-
լուխն ալ կուգայ աս բանս , ամա
ինչ օգուտ : Ահա հեղ խնդր քահա-
նային՝ բազկատարած կայր՝ ի բե-
մին , առաջի սբ սեղանոյն . հօւր
շիջանի , խառար մերժի . տրտ-
մեալ հոգիքն ուրախանան . զի
Թողու՞թի մեղաց լինի :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ժ Գ :

Լրացումն :

Արքայուն է Թորուն . ինչպիսի
Թադաւորուն . մէկ մասին Տքի
տէրու՞թի չէ՞ , բովանդակ երկրի
կայսերուն չէ՞ . բոլոր երկնքին
վերայ՝ որ նոյ սարայն է , նոյ հետ
տէվէ՞թ քէլ է . նոյ անձառելի
փառքը վայլէլ է . զնձ անմիջա-
պէս տեսնէլ է , անոր հետ մէկ
սեղան նստիլ է . անոր անհուն
խմում

իմաստութիւնը , անչափ գեղեցկութիւնը , անսպասելի անուշութիւնը ,
 յաւիտեան վայելել զմայլել է .
 այնման բան մը ըլլալ է : Ասոր
 խեղճ մը կը հասնի . զոր ական ոչ
 ետես . և ունին ոչ լուսաւ . և 'ի
 սիրտ միշտ ոչ անկաւ , զոր պատ-
 րաստեաց ան սիրելեաց իւրոց :
 Աս էական փառքն է , այն անծառնե-
 սութի . սլտհկան փառքնալ պզտիկ
 բան չէ . դասակից ըլլալ անհա-
 մար հրեշտակաց . սբ. անծառնայ
 փառքը պատիւը տեսնալ՝ որ նմ
 հրեշտակք իրեն երկրպագութի
 կրնեն . ընտանի սիրելի ըլլալ
 եղբոր պէս նմ սբց հին և նոր
 օրինաց . որոց թիւը անհատնում
 է , և ամմենքը մէյ մէկ արեգա-
 կան պէս կը փայլին : Ասոնց ամ-
 մենուն ուրախութիւնը իմս պիտի
 ըլլայ , թէ որ արժանի ըլլամ
 արքայուն : Այլ արքայութի ար-
 քայուն , քեզ մէյ մը տեսնալու
 հա

Համար՝ հաղար տարի աշխատէի
 նէ, քիչ էր • հապա յաւիտեան
 վայելելու հօր մէկ քանի օր աշ-
 խատիլը մենծ բան է։ Այս յիմաց
 ըսէ մարդկան, որ ասանկ մենծ
 բանը ձառքէ կը հանեն սուտ
 ֆէխս փուճ՝ և անշահ բաներու
 համար։

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ժ Դ :

Նախապարհ արքայունէ •

Եւ եւմ ճակ, ճամարտուի, և
 կեանք, կըսէ քս • ես եւմ դուռն •
 ընդ իս եթէ, ոք մտցէ, կեցցէ։
 Արեմն արքայունէ ճամբան ալ
 դուռն ալ ուրիշ բան չէ • բայց
 միայն քոնման ըլլալ • ցոյս իտեղ
 նիս սիրով բառնալ, ու քոն ետեւ
 երթալ • անոր պէս աղքատ ըլլալ
 հոգւով • համբերել ամմէն նե-
 ղութէ • բարի ընել ամմէնուն •
 նե

ներել թշնամեաց . կեանքը դը
 նել ուրիշի փրկուն հմր . զինքը
 զոհել այ սիրուն . իր հանգիստը
 իր պատիւը չփնտռել . այլ միայն
 ղկամս այ և զփառս այ խնդրել :
 Վհի վարքը և չարչարանքը ամ
 մէն օր աչքիդ առջևը ըլլայ նէ ,
 արքայութե ճամբէն դուրս չես
 ելլար . հապա շիտակ արքայութե
 դուռը կելլաս : Ինքն քո իօրն
 մեր ըսաց իր մէկ սիրելի ծնի
 մը : Ես քանի որ ճգիս վր կե
 ցայ նէ , աս երկու բանս սորվե
 ցուցի մարդկանց , ու սանքի եր
 կու ոտքիս հետքը թողուցի , ուր
 որ քալեցի նէ . ցո՛ւն . Լ՛ամէ
 նուն բարիք ընել , հիչ մէկէն
 բարիք ուամիշ չընել : Թ . Հիչ
 մէկին չար մը չընել . ամմէնէն
 չարիք ուամիշ ընել : Լ՛ս ճամ
 բան բռնէնք նէ , շիփ շիտակ ար
 քայութե դուռը կը հասնինք . աս
 կից դուրս ինչ ճամբայ որ բռ
 նենք

նենք նէ , դիմացնիս դժոխք
կէլլայ : Ահա՛նիս բանանք :

Ժ Ե .

Պատճիւրանապահութի :

Արքայուն ճամբան՝ որ տեսար,
դէպ ի վեր ըլլալէն՝ դժար չըլ-
լայ տէի , ան խօլ յցուց մեզի
տասը ոտք մէրտի վէնով , քս
ունիւրանքով . ուստի կըսէ քո :
Աթէ կամիս մտանել ի կեանս ,
պահեա՛ զպատճիւրանս : Աս է
ան սանդուխք յակոբայ , որ ան
գլուխը կեցած է . հրեշտակներն
ալ մեր ձառքէն կը բռնեն վեր կը
հանեն : Ահա՛ ոտքը կէլլաս նէ ,
խօլայ կէլլաս մնացածը : ան . () ան
ճանչնաս ու պաշտես նէ : ք . անոր
անուն ալ պօշ տեղը չես առներ :
և ք . իրեն նուիրած տոն օրերը՝ սք
կը պահես : () ան սիրելէն ետե՛
ղեղ .

ղեղըսյորդ ալ կըսիրես : Դ. ևս ալ
 ռաւել զԾնօղքդ կըստատուես :
 Ե. մարդ չես սպաններ ոչ [Թրով,
 ոչ լեզուով, ոչ մտքով : Դ. քու հո
 գիդ մարմինդ ալ անստատ կը
 սլահես հինգ զգայարանօք . ըզ-
 ցուշանալով ամմէն կերպ աղ-
 տեղութի մեղաց : Ե. ոչ կըզող-
 նաս, և ոչ ուրիշին հախը կու-
 տես : Ը. ոչ սուտ վկայուի կընես,
 և ոչ սուտ խօսք մը բերնէդ կը
 հանես . սուտ երդունքնալ չէ,
 իրաւ երդումն ալ պօշ տեղը չես
 ըներ : [Թ, Ժ. Ը] Ե [Թէ միայն ուրի-
 շի բանին աչք չես տնկեր . [Թէ
 ըռզակին, [Թէ ըռզին . հապա
 ամմէնուն աղէկուի կուզես . ու
 ամէտ եկած աղէկուիը կընես .
 ան ատենն ան ալ քեզ ամմէն
 բարիքը կուտայ՝ հոգեւոր և մարմ-
 նաւոր . հոս տեղս շնորհօք կը
 սլըսակէ, և անդին փառօք :

Ժ. Գ.

Ածսիրութիւն եւ եղբայրսիրութիւն :

Եւ օրէնքս աս երկու պատուէր
 րանքէս կախած են . սիրել զնձ
 յամենայն սրտէ, եւ զընկերն իբրեւ
 զանձն : | Եւ ումն օրինացն սէր է :
 Սէրն է զօղ կատարման : Կու
 զեն իմանալ թէ զնձ կըսիրես,
 թէ չէ, նայէ թէ միշտ կը յիշեն
 զինքը . կը փափաքին իրեն տե
 սուն . փափաքով հետը խօսակից
 կը լնան յաղօթս . կարօտով կը
 խօսին ու կը լսեն նմային բանե
 րը . նոյ թուրը կը քաշեն սատա
 նայի ու ֆէի դէմ . կը ջանան նոյ
 պատիւը ու խղձութիւն առաջ տա
 նիլ՝ նեղութիւն ալ քաշելով . ինչ
 որ սիրական բարեկամիդ խաթե
 րը համար կընելիր նէ, նոյ հա
 մար պարէ այնչափ կընեն կոր
 մի :

մի : Ասկից չափի՛ եղբայրսիրու
 թի՛դ ալ . կըսիրեմ կըսես եղ-
 բարս , եա ինչո՞ւ ձեռքէ՛դ եկածը
 չես ըներ . ինչո՞ւ ի՛նչ որ ուամիշ
 կընես անկից՝ դուն անոր չես
 ըներ . ինչո՞ւ անոր մէկ պզտիկ
 խօսքը քեզի ծանտը կուգայ .
 ի՛նչու այն բարին որ քեզի կու-
 ղես նէ , անոր չես ուզեր . քեզի
 բարձր տեղը՝ անոր ցածը . քեզի
 աղէկ քեարը՝ անոր քիչը կի՛մ հի-
 չը արժանի կը տեսնաս : Ասկի՛ց
 կուգայ նախանձիլը , բարկանա-
 լը . կիւճէ՛նմիշ ըլլալը , քէն պա-
 հելը , ծուռ նայիլը , շիտակ չի
 կարենալ նայիլը : Թէ՛ որ զեղ-
 բարդ միայն չէ , հապա թշնամիդ
 ալ չսիրես , չարարարիդ բարի
 չընես , անիծողդ չօրհնես . քո՛ի
 հետ մասն ու բաժին չունիս .
 քրիստոնեայ չես : Ար զհոգին
 քո՛ի ոչ ունի , սա չէ՛ նր : Ա՛յլ ձը
 ուսո՞ ինձ սիրել զքեզ , և զեղ-
 բարս

բարս իմ վրէժս : Այլ ուր անոյշ ,
 ո՞ր սէր անպատմելի , որու հա-
 մը չեն առնէր որդիք Ֆիս այ-
 սորիկ . առնէին նէ , որդիք մի
 կըլլային :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ԺԼ :

Աշխիշաչարութիւն և անտխտիշարութիւն :

Եւ նմանութիւն է աս առաքիչ
 նութիւն : Ահա կը զղջայնէ . ան-
 կըսէ . զմեղս նր և զանօրէնութիւնս
 այլ ոչ ևս յիշեցից : Այլ իսպառ-
 քարկանայ մեզ տը . և ոչ յաւի-
 տեանս պահէ ռիսս : Ահաք որ կա-
 ղօթենք . թող մեզ զպարտիս
 մեր՝ ող և մեք թողումք մերոց
 պարտապանաց . երբոր յիշաչար
 և ռիսակալ կըլլանք նէ , կուզենք
 ըսել . մի թողուր մեզ զպարտիս
 մեր , ող և մեք ոչ թողումք մե-
 րոց պարտապանաց . մի մոռ-
 ցի նար

նար մեր մեղքը • զերէ մենք չենք
 ուզեր մոռնալ մեզի դէմեղած
 ները : Ս'ի ողորմիր մեզի , մի
 թողուր մեզ տասը հազար քէսէ
 պարտքը • զերէ մենք չենք ուզեր
 ողորմիլ ու թողուլ մեր ծառայ-
 ակցին հարիւր զնչը : Նողորմ
 դատաստան պիտի ըլլայ անողոր-
 մներուն • իսկ քաղցրահայեացն
 գթութի գտցէ : Ս'րածդ կրգտ
 նաս • ողորմեցա՛ր , ողորմութիւն
 կրգտնաս • երանի ողորմածաց՝
 զինք ողորմութի գտցեն • հախէ՛ն
 ուզեցիր դալ եղբօրդ , ի՞նչ ալ
 քու հախէդ պիտի դայ • հախ
 ունի՞ թէ չէ՝ քեզ ալ կը հասկը
 ցնէ : Ս'բօր դուն այ չես նմա-
 նիր մարդասիրութ՛ք • ի՞նչ քեզի
 նման չըլլար վրէժխնդրութ՛ք •
 հապա դուն որ մարդկային կա-
 թողութդ չափով վրէժ կըցար առ-
 նել նէ , ի՞նչ ալ իր անհուն կա-
 թողութը կեօրէ կառնէ • իմ է
 վրէժ

վրէժխնդրուի, և ես հատուցից՝
 ասէ թր : Ամանապէս դուն քու
 կարողուենդ կեօրէ մարդասիրու,
 թի ըրիր նէ . ա՛ռ ալ իր անբաւ
 կարողունը՝ կեօրէ քեզ մարդա-
 սիրուի պիտի ցըցնէ :

Ժ Բ :

Անդապողութի և անբաժնատութի :

Ա՛յ դատեք, զի մի դատիցիք :
 Տեսա՞ր որչափ աղէկ է չդատե-
 լը . և ո՞րչափ չար է դատելը :
 Ա՛ղէկ է չդատելը . զերէ չես դա-
 տունիր յո՞յ : Սուրբ մը ուրախ
 սրտով հոգի տալնին՝ զարմա-
 ցեր էին քովի նստողները . թէ
 ի՞նչնա՞ս սրտադօղ չունի . ան ալ
 ըսաց . ի՞նչ սրտի դող պիտի ու-
 նենամ . զերէ ո՞յ առջև երթամ
 նէ՛ պիտոր ըսեմ, արդար դատա-
 ւոր . դուն ըսիր, մի դատեք, զի
 C 2 մի

մի դատիցիք. ես իմ կենացս մէջ
 ուրիշը չգատեցի, ուրեմն դուն
 ալ իս պիտի չի դատես: Ասոր
 ներհակ՝ չար է դատելը. զերե
 ւոյմէ կը դատուինք, ո՞ր է ահա
 ւոր դատաւոր. եւ իրեն միայն
 կինկնայ դժուրութիւն: Ա՞նք ծեր մը
 մեղաւորի մը մահը լսեց նէ,
 դատելով ըսաց, խեղճը աճապ
 ինչ պիտի պիտի տայ ան. նոյն ա
 տեն հրեշտակը բերաւ մեռածին
 հոգին՝ ցցուց ծերուն, ու ըսաց.
 Դժ կըսէ կոր քեզի, ո՞ր կըհրա
 մես որ տանիմ աս հոգիս՝ որ դուն
 դատեցիր. առին մարդիկ իմ
 դատաստանս՝ առին: Ա՞նկայ
 ըսելով՝ ճորով թողութի առաւ
 ծերը: Հիմա ամմէն մարդ մէկ
 մէկու դժուր են եղեր. անոր հա
 մար անաչառ պիտի դատուին
 յայ. շատն ալ պիտի դատաստա
 տուին: Ատելը այսչափ ծանր
 է նէ, որ սոսկ մտքով կըլլայ,
 հա

Հասկա բերնով ալ բամբասելը ,
 ուրիշի առջեւ եղբօրը անունը
 կոտրելը , ո՛րչափ ծանր մեղք է :
 Այլեւ գատողութիւն զինքը դա-
 տելն է , ու խոստովանանքին մէջ
 զինքը շտկէ շիտակ ամբաստա-
 նելէ չէ՛ նէ , ով որ ուրիշը կը բամ-
 բասէ , խոստովանելու ատեն , զին-
 քը մեղաւոր չի ճանչնար : Այսին-
 ցիւր բամբասանքէն , մանաւանդ
 քէնց անձի վրէժնով այլ աչքին
 բերն կը դաշխաւ :

Եւ թի :

Եւ թի :

Ողի տակ ծածկո՛ւնաճ մատեն
 մը նէ լռուիր . գտնօղը խըյմէ-
 թը գիտէ : Շատախօսը առանց
 մեղաց չը խալնիր կըսէ գիրքը .
 լեզուն կայծ մը նէ որ օռման
 ներք կը փռնկցնէ . աւելի է լե-
 ց 3 զո՛ւնով

դու՛նով ք թրով զարնու՛նածը. ճիտ
 կե՛մ պէտք է՝ միդու լեզու՛նն ալ
 լուռի . կատարե՛լ մարդը ան է՝
 որ իբ լեզուն կրնայ բռնել : Բայ
 նի՞ անգամ եղած է՝ որ լուռ
 կենայիր նէ , մեղք չէր ըլլար .
 չհամբերելովդ ու խօսելովդ՝ ինչ
 ֆէստաներ ելան : ( ) Ճախին փայտ
 չի դնես նէ , կրակը ինքիրմէ՝ կը
 մարի . ասանկ ալ չխօսելուդ նո՛ս՝
 խօսք խօրաթան կը դադրի : (աս
 անգամ փիւշման եմ եղեր խօսաւ
 ծիս . չխօսելուս հիչ փիւշման չեմ
 եղեր՝ կըսէ՝ սբ. մը : Բնդ. ամ դա
 տորկ բանի համարս տալոց էք՝ կըսէ
 քո . հապա չար լեզուներուն ինչ
 պիտի ըսենք . որ ուրիշը կը թու
 նաւորեն . կիմ մարդուն անկաճը
 կը մնտուն յիշոցներով ու առկոյ
 առակ խօսքերով : ( ) Եւմ կրնար
 համբերել , տեղը գայ նէ պիտի
 քըփրեմ , փայը պիտի տամ ըսես
 նէ . եա մծ. քեզի ինչնո՛ս կը համ
 բերէ

բերէ կոր . եւ՛ ինչնչս համբերէ
քու անհամբեր ըլլալէդ ետե :
Քու տորդ ինչնչս համբերեց քե-
զի հմբ՝ չարախօսներուն ու չա-
րարարներուն . պիղատոսի առջե-
լուս եւեթ կայր . հերովդէսի
քնաւ պինն չտունաւ . խաչ հա-
նօղներուն վր աղօթեց : Այսե-
լու կանոնը աս է . մարդու հետ
քիչ խօսէ . քեզի հետ շատ խօ-
սէ . այ հետ միշտ խօսէ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ի :

Հեղուի եւ խոնարհութի :

Եւ յո՞ հանգեայց , եթէ ոչ՝ ի
հեղս եւ ի խոնարհս . ե ոյք դու
դան ի բանից իմոց : Ասարուք
յինէն , զի հեղ եմ եւ խոնարհ
սրտիւ , ե դաջիք հանգիստ ան-
ճանց ձերոց : Արանի՛ հեղոց , զի
նորս ժառանգեսցեն զերկիր :

C 4

Օայս

() այս երկիրս վայլեն՝ խաղաղ
 կենանք վարելով խոնարհութիւն :
 () երկիրն արտից խրեանց և ըն
 կերաց՝ հիշ մէկ բանի մը վրայ
 տակնու վր չըլլալով : () երկիրն
 կենդանեաց՝ այ սիրական ըլլա
 լով : Հոգին՝ որ չի սիրեր աղմուկ
 և խռովութիւն : արքայութիւն ուրիշ
 բան չէ , եթէ ոչ՝ խաղաղութիւն և
 խնդութիւն՝ ի հոգի՝ որ : Վ՛ճ չերե
 ցաւ եղիայ մարգարէին՝ գետնաշ
 շարժի , փոթորկի , ու կրակի ա
 տենը : Հասկա անուշահամարտիկ
 հեղիկ հովփչելու ատենը : Վ՛ղի
 սէ մարգարէն թիւրի խրատ տա
 լու ատեն որ սիրտը ելաւ նի ,
 սաղմոսասաց բերել տունա՝ որ ա
 ռաջ սիրտը իջնայ , ետքը խօսի
 այ բանը : Վ՛տն ոչ խօսք մը կը
 նստա զուրցել և ոչ խօսք մը լսել
 առանց տակնու վր ըլլալու : Ու
 ընդ խելք սորվեցնելու ատեն՝
 խելքէ դուրս կելլաւ , զերէ հեղ
 չես .

չես . ուրիշէն ալ խելք չես ուղեր
սորվիլ , գէրէ խոնարհութի չու
նիս : Իր պակսութիւն ճանչցողը՝
խոնարհ կըլլայ , ուրիշի պակսու
թիւր չի կրնար նայիլ , ուրիշին
յանդիմանութիւն ալ սիրով կը
տանի . ինքը զինքն ալ կը յանդի
մանէ . անով ուրիշի սիրտն ալ
կորսայ : Խոնարհ սիրտը նա՛կ կը
բարձրացընէ . հոս շնորհքով կը
լեցնէ . անդին փառօք կը լիացնէ :

ԻՄ :

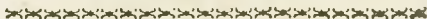
Համբերութիւն եւ Էրեայնհարութի :

Լ՝ մէն բանի համբերողը համ
բերուն է : Համ չունի անհամ
թապիւնթով մարդու հետ վար
ու՛իլը . համբերես նէ , քու հո
գիդ կը շահիս . սէլքիմանոր հո
գին ալ կը վաստկիս . զի՞ դիտես
այր դու՛նեթի զկինքո ապրեցուս
յես .

ցես . զի՞ գիտես կի՛ն դու՝ եթէ
 զայր քո ապրեցուցես : Անլի՛ է
 մարդու սպասել . կը համեղնայ
 համբերելով , ու ըսելով մէկ սըր
 բու հետ . աճապ ան մարդը ա
 ռաջ կը հասնի՝ թէ հոգիս առ
 նօղ հրեշտակը : Ա եղի է աղքա
 տուի . հիւսնդուի . և նամ նե
 դուի . չհամբերեսնէ՛ չի թեթե
 նար , կը ծանարնայ . չանուշար
 աւելի դառն կերեւնայ . համբե
 րես նէ՛ զհիւրը բանդէ՛հիւր կը
 լայ : Ա մէն դեղ կամ լեղի է ,
 կամսիրտ խառնօղ . բայց առող
 ջուէ յուսով այնչափ ստակ կու
 տան դեղի ու բժշկի . համբերու
 թիւնը ստակ չուզեր . պիրապի
 կը բժշկէ հոգիդ : համբերութե
 ձերով ստասջի՛ք զոգիս ձեր՝ ը
 սաց երկնաւոր բժիշկը , որ բո
 լոր կեանքն ալ անցուց համբե
 րելով մ'ս մեր : Ա երբ ալ շատ բա
 նի կը համբերենք ճշի խաթեր
 հաւ

Համար . իսկ նոյ Համար Համբէ
 րել կսկսինք , անհամբերութե
 նով կը լինցնենք : Համբերութիւն
 երկայնամտութիւն պիտի ըլլայ՝ որ
 կատարել ըլլայ , և պսակի ար
 ժանի : Ար համբերեսցէ իսպառ ,
 նա կեցցէ : Ղամբայ ելլողը չի
 հասնիր ուղտի տեղը , թէ որ
 ճամբան չի լինցնէնէ : Ինչ խոսչ
 որ քաշենք նէ , աման երբ կը
 խալսինք չսենք . հասլա՝ գիտնա
 լով թէ ո՞՞՞՞ չիմուհար մեր քաշա
 ծը , երկայնամիտ ըլլանք . ինչ
 ունն որ ցանաճնիս բուսնի , ու
 համբերուն համեղ պտուղը վայ
 լենք , մեկին հարիւրապատիկ և
 հազարապատիկ :

Ի Վ :

Համակամումն է ընդ ան . համ
համակերպումն է :

Եղիցին կամք քո որով յերկինս
և յերկրի : Երկիրս մեզի երկինք
կըլլայ, երբոր մեր կամքը այ կա
մայր հետ մէկ ըլլայ : Այլ որ
երկրի վր այ կամքը կընէ, ան
ալ անոր կամքը կընէ երկինքը :
Ահա սն աղօթքը ընենինի .
ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո , զի
դու ես ան իմ . ձան լսեց երկն
քէն : Եւզե՞ս իմ կամքս կատա
րենէ, քու կամքդ կտորէ : Ասկից
հարկաւոր առաքինութի չիկայ .
մեր ուղածը չի նայիլ . այ ուղա
ծը փնտռել : Ամէն մարդուն
տէրտը իր կամքին հետ կապած
է . կամքերնիս մէկդի դնենք ,
տերա չենք ունենար : Այ ուղա
ծը

ծը իմ ուղածս է նէ , աղքատու
 թիւ ինծի հարստութի է . ամմէն
 նեղութի ինծի հանգիստ է : Եւ
 որ նոյ կամացը չմիարանիմ , ու
 ղեմ չուղեմ՝ քաշելիքս կը քաշեմ
 անմխիթար . նոյ կամքն է ըսե
 լով՝ սիրով քաշեմ նէ , հէմ սիրտս
 կը մխիթարուի , հէմ վարձքս կէ
 լեղնայ : Այսմը համը առնես
 նոյ կամաց բոլորովին քեզ յանձ
 նելու , արքայութե չէնին աշխար
 քիս վր կառնես : Այկ հատիկ
 մխիթարանք մեր կենացը մէջ աս
 առաքինութիս է : Ասով յոր երա
 նելին ամմէն փորձանքին հախն
 եկաւ . որ մէկ օրունան մէջ բոլոր
 զաւկընեղէն , տնէն տեղէն , մայ
 լէն տէվլէթէն զրկուեցաւ նէ ,
 ըսաց . Տը ետ , և ա՛ր էառ . եղի
 ցին կամք տո՛ն օրհնեալ : Այլ քո
 տո՛րն մեր ՚ի սլարաիզի աղօթեց .
 ոչ որն էս կամիմ , այլ որն զու
 կամիս , ոչ իմ կամք , այլ քոյդ
 լիցի

լիցի : դուն ո՞ր կըմնաս :

~~~~~

Ի Գ :

Վաղցրութի ծառայութիւն ք :

Որչափ անոյշ բան է նոյ ծառայ
յեւը . որչափ մեծ տէ՛վէ՛թ է . և
որչափ վարձք ունի : Մնոյշ է , զե-
րէ , մարդուն խղճմտանքը հան-
դարտ կը լլայ . սիրտը կը ճխայ .
երեսն աւ կը խնտայ . խեղքը դը-
լուխը կը լլայ . իր բանին գործ-
քին մոռնայէ՛թ կրնայ ըլլալ :
հիչ մէկին հետ չիխուովիր . զէրէ
ալէկոծեալ չէ սիրտը . սանքի ծո-
վու վր չէ . իլիմանն է հասեր :
Սեծ տէ՛վէ՛թ է . զէրէ , ծառայ-
եւն նոյ է թգրեւ : (Թգրի մը խըգ-
մէ՛թը գտնուիլը մեծ փառք կը
սեպուի նէ , հապա որչափ մենծ
է ծոյ ըլլալ թգրին թգրց'երկ
նի և երկրի ստեղծողին : Գուն
նիլ

ո՞վ ես ըսին նէ յոնան մարդաւ
 րէին , պարծենալով հմրձկ պա-
 տասխան տուաւ . ծնյ ին եմ
 ես . և զիոր իմ երկնից պաշտեմ :
 Սարձքն ալ այնչափ մեծ է որ-
 չափ իմ . զէրէ իմ զինքը մեզի
 պիտի տայ . զինքը պիտի վայելցը-
 նէ . սանքի մեզ իմ ծացնէ պիտի :
 Սարդ մարդու քեօլէ կը լլայ .
 եսիր կը լլայ . կեանքը կը փճացը-
 նէ . անոր կռնկէն հաց մը գտնաւ
 լու համար . եա մենծ բա՞ն է մի՞
 նոյ ծառայուի ընել . որ նոյ տէվ-
 լէթը գտնանք , նոյնման ըլլանք .
 նման նմա լինելոց եմք : Սէյմը
 նոյ ծառայուէ համը առնես նէ ,
 կըտեսնաս որ ի՞նչ ուրախութի
 կը լլայ սրտիդ մէջ : Քանի որ
 կըտեսնաս բարի մարդ , կուզես
 սրտիդ մէջ դնել . սատանայի ծա-
 ռայողին երեսն ալ չես ուզեր
 տեսնալ . ուրիշմէն չափէ՞քու վը-
 րադ ալ :

բանտի մէջ կրփատտիս . նոյ բան-
տէն վախցիր : Արադ կտորմը
չամուռ ցաթկէ նէ , կը մաքրես .
ձառքդ աղտոտի նէ , շուտով կը
վլաս . մարդու առջև ելլալու ըլ-
լաս նէ , վրադ դու խղ կը շտկես .
հայլին ալ կրնայիս որ աչքով
տեսնաս պակսութիդ ու շտկես .
հապա հոգիդ որ աղտոտեր է՝
խապար չես . Խնչնիս խապար ըլ-
լաս . երբոր քննուե հայլին չես
նայիր , որ չըլլայ թէ պակսութիդ
տեսնաս : Հիմա է տաւեր մեզ
քննելու , շտկելու . անդին եր-
թանք նէ , սոկիի պէս քննուճած ,
փորձուճած , ու զտած գտնւիլինք ,
չէ՛ նէ՛ ահաւոր դատաւորին ալ
տեանը սևերես գտնուիլը՝ շատ
սոսկալի բան է :

Ի Ե :

Ողորմածութի :

Քարձր 'ի գլուխ պարծի ողորմութի առ դատաստանաւ : Որքան մեծամեծ գործքերով յիշատակ և անուն թողուա Յփա վր, առմէնէն վեր է ողորմածութիւր . քղի որ ողորմի աղքատին , փոխտայ օյ . ուստի դատաստանին օրը քս ուրիշ բան պիտի չըսէ , հասկա , քաղցեչ էի և կերակրեցիք զիս . ծարաւի էի , և արբուցիք , եւ . կմոջ կերակրեցիք , ոչ արբուցիք եւ . և ասով արդարեւ և մեղաւորքը իրենց վարձքը և սրտիժը պիտի ունենան յաւիտեան : Տեսա՞ր որչափ աղէկ բան է ողորմածութիւր . և որչափ չար է անողորմութիւր : Աս ալ աղքատ եմ , ի՞նչ ընեմ ըսեսնէ , մէյմը յիշէ

յիշէ՛ այն այրի կնիկը՝ որ ունե-
ցածը չունեցածը երկու մանդու-
իքէն՝ ան ալ նոյ գանձանակը ձը-
դեց , ու մեծատուններէն եւեւ
մախպուլ անցաւ : Մէյմալ՝ ըս-
տակ չունիս նէ , ձառք ոտք ու-
նիս կրնաս իմտաւ մը ընել քեզ-
նէ տկարներուն . հիւանդ տես-
նալու կրնաս երթալ , ջուրմը կըր-
նաս տալ . բերան ունիս՝ որ շատ
թիւրլիւ հոգեւոր ողորմունք գործ-
քեր կրնաս ընել . միսիթարել
զվշտացեալս . տալ զբարի խհդ-
տարակուսելոց , և ամմէն բա-
նէն վեր՝ աղօթք ընել խեղճերու
համար՝ կենդանեաց և ննջեցե-
լոց : Ասանկ բարի սիրտ ունե-
նաս , և աղէկ աչքով նայիս ու-
րիշներուն վրնէ , նա՛ ձալքեզ ա-
ղէկ աչքով կրնայի , որ անկից
մենձ բան չի կըրնար ըլլալ :

Ի Օ :

Խոհեմութ :

Ըս առաքինութեամբ անուանը մարդ
 չիկայ որ չի գիտնայ • բայց քիչ
 մարդ կայ որ բանեցնէ : Ըմմէն
 քը կարծեն՝ թէ իրենք խոհեմու
 թք կը շարժին • բայց չեմ գիտեր՝
 հազարին մէկը կայ մի խոհեմ :
 Խոհեմութիւն կանոն մը նէ՝ շե
 տակ ընելու շիտակ բանը • աղէկ
 ընելու աղէկ բանը • խելք բա
 նեցնելով ատենին կեօրէ • մարդ
 ուն կեօրէ • հալին կեօրէ • տէ
 րեճին կեօրէ • շրջահայեցութե
 մէկ բանին առաջը ետքը մտմը
 տալով կշռել թէ հիմա աս սա
 հալթս աս բանս ընել պէտք է՝
 թէ չէ : Ընխոհեմութիւնը շատ բան
 կը բերէ՝ մարդուս գլուխը , և
 շատ մեղք կը ծնանի : Խօսք մը

օրթան կը ճգես. անկից ի՞նչ կեւ
լայ՝ չես մտածեր. ուխտ կընես
որ գիտես թէ դժար է կատա
րելը. բանի մը կը մտնաս՝ որ չեա
գիտեր ետքը կեւլայ թէ չէ. զա
ւակդ կը խրատես՝ սաստիկ սրը
դողելով կի՛մ չարաչար ծեծելով,
որ ճամբայ բերելու տեղը՝ Կլիսէ
կը հանես. ողորմութի՛ կուտաս՝
աղքատը ամը չցնելով. կի՛մ ճի
ջով ընելով : Ա՛ղօթքի ատեն՝
բանդ գործքդ կը մտմտաս. բա
նի գործի ատեն՝ աղօթքի ետեւէ
կինկնաս : Այեւացիի տեղ ես դը
րեր դուն քեզ. խեղճ է մի հո
գիդ մարմնուդ գերի ընել. պըզ
տիկ և ոչինչ շահու համար, ա
մենամեծ և յաւիտենական բա
րիքը կորսնցնել : Այեւացի եսնէ,
ուրիշի տունած խրատդ նախ դուն
պահէ. հողւոյդ աչքը բաց ըւ
լայ, որ խոհեմ ըսուիս. մարդու
խաբուէ՛, սատանայէ՛ն մի՛ խաբ

հողերնիս չէ • արդարութիւն ունիւր
կրմնայ • Աշառքը խաբէքայ ըւ-
լայ նէ , կշառք չէ • ասանկ ալ
մեր արդարութիւն խաբէութիւն է ե-
ղեր • մենք զմեզ կը խաբենք , ու
չենք խմանար • ()ըն կուգայ որ
նոյ արդարութե կշառքով կը շա-
ռունի պիտոր մեր ամմէն բանը •
Հիմակունէ բռններնիս շոկենք •
չէ նէ՝ ան ատեն սորդար դատաւ-
ւորը իր հախը կուզէ • մարդիկն
ալ իրենց հախը կուզեն • տես-
նանք ի՞նչ պիտոր ընենք • չըւ-
լայ թէ դժոխքին բանտը մատ-
նունք , Սենք որ արդար ըւ-
լանք նէ՝ նոյ արդարութիւն ողորմու-
թեք մեզ կը պսակէ • աշխրբիս պէս
չէ՝ նոյ հեա առուտունիս • մէկ
մանդը ըի աշխատանք քաշենք նէ ,
հազարաւոր քէսէի արժէք վարձք
կառնենք • մէկ թաքիքի կատա-
րեալ զ զջումով յաւիտենական
կեանք կը շահինք :

ԻՐ:

Արեւ-Ռէ:

Ատրի՛ճ Եղիւր, զօրացիւր • քանի՛
 որ Թուլնաս վախովիսէս, անչափ
 մենծ փնաս կը լլայ քեզի ամմէն
 կողմանէ: Արսի կտրճուիւր հար-
 կաւոր է նէ, ճշնկի ատեն, վա-
 խու ատեն, ներսի կտրճութիւր
 ամմէն իժիւր պէտք է • զէրէ փոր-
 ճուի կի՛մ պտորազմ է կեանք մի՛շ
 ՚ի վր երկրի: Աշխարքիս տէրտը,
 ճախորդուիւր, հիւսնդուիւր, և
 ամմէն վախը ուրիշ բանով տէ՛ֆ
 չըլլար • բայց միայն արիութե-
 նով: Սատանային փորճուին ալ՝
 որ պէսնա կերպով մարդուն միտ-
 քը կը շփոթէ, սիրտը կը Թուլցը-
 նէ, յուսահատութի կը ձգէ • ու
 րիշ բանով չի յաղթուիւր, բայց
 միայն արիութենով: Անչ նեղու-
 թի

Թի որ ունենաս՝ հողեւոր կամ
մարմնաւոր , դուն քեզի՛ եկուր ,
ուրսէ . Տը լոյս իմ և կեանք իմ ,
ես յումմէ՞ երկեայց . ինք ապրուէն
կենաց իմոց , ես յումմէ՞ դողա
ցայց . տէր է իմ օգնական , և
ես ոչ երկեայց , զի՞ արասցէ ինձ
մարդ . իմ իմով անցից ընդ պա
րիսպս . եթէ ի՞նչ մեր կոյս է .
ո՞վ իցէ մեզ հակառակ : Ա՛յնարք
փռ ինէ , իմ սիրտս պիտի չի փռլ
չի . ի՞նչ ամենաբարի և ամենակա
րօյ իմ հետս ըլլալէն ետեւ , ուս
կից պիտի վախնամ . մալ է նէ
կորսրվածը , կրնայ կրկինը տալ
հիւանդութի է նէ՝ կրնայ առող
ջացրնել . անուն կոտորութի է
նէ , կրնայ չինել . մեղաւոր եմ
նէ՝ դառնամ , թողութի հազըր
է : Ա՛յն իմ ըլլալէս ետեւ , Յքս
ալ իմս է՝ արքայութին ալ : Ա՛յն
սիրտը ունեցիր . Յքէ չես վախ
նար , ուրախ կելաս Յքէն :

տաճինն պէս՝ մարմնով Նքիս մէջն
 են . բայց իրենց քաղաքավարու-
 թիւը երկինքն է . ոտքով հողը կը
 կոխեն , սրտով երկինքը կը քա-
 լեն . բայց վայ անոնց՝ որ հողւով
 և մարմնով ընկզմերեն Նքիս ծռ-
 վուն մէջ . ու իրենց երջանկուի
 կը սեպեն թշուառ կեանքը : Թէ
 Նքի մէջ ըլլաս , թէ Նքէ հեռա-
 ցած , սիրտդ տաճար նոյ պէտք է
 ըլլայ՝ մաքուր և զարդարե՛լ վեր-
 նատունի պէս , որ դայ քս հանդ-
 չի 'ի քեզ : Հողին սք՝ սք հողի
 կուղէ իրեն բնակարան : Անդ
 հողւոր մաքրութե՛ է՝ մաքուր
 պահել աչքը , անկաճը , և ամ-
 մէն զգայարանքը . սէպէպնելէն
 փախչիլ , մարմինը ճնշել , կամ-
 քը կտտրել . աղօթքով առ նժ-
 դիմել , և առ անարատ մայր նն .
 բարիխորհուրդներով մտքը լեց-
 նել , որ չար խորհրդներուն տեղ
 չիմաս . սք խորհուրդներուն սըխ
 սըխ

սըխ մօտենալ. վերջինք մարդոյն
 և քօի չարչարանքը՝ աչքին առ-
 ջւը ունենալ :

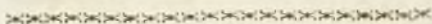
I :

Վ լախճան անվախճան :

Չորս են վերջինք մարդոյ. մահ,
 դատաստան , դժոխք , արքայու-
 թի : Վ ռջի երկուքը ճամբայ են,
 որ ամմէնքս անկից պիտի անց-
 նինք . ետքի երկուքը յաւիտենա-
 կան տուն են , մէկը մեղաւորաց ,
 մէկալը արդարոց , ասոնց մէկը
 պիտի ըլլայ քեզի ալ վախճան
 անվախճան՝ քու վարքիդ վարձք :
 Վ արքդ կուղեն ուր աղէկ ըլլայ .
 Յամ'ի գործս քո յիշեալ զվախ-
 ճանս քո . և յաւիտեան ոչ մեղի-
 ցես : Ո՛վ կրնայ մէկ մեղք մը
 գիտնալով գործել , երբոր գիտ-
 նայ՝ թէ անատեն պիտի մեռնի ,
 դատ

դատունի, ու դժոխքը պիտի իջ-
նայ: Ո՞վ կըրնայ մէկ բարի գործ-
քէ մը ետ կենալ, երբոր գիտ-
նայ թէ այն գործքով արքայուհի
պիտի աւի ձգէ: Նորս վերջիննե-
րէն ո՞րն որ յիշես, բարի պատու
մը կը տեսնաս: Սահը կը վախ-
ցընէ, հէ՛մ այժմ, հէ՛մ մեղքէ՛ն:
Վատաստանը կը վախցընէ, հէ՛մ
այժմ, հէ՛մ դժոխքէ՛ն: Վժոխքը
մեղքը կը փախցընէ. իսկ Վճբայ-
ուհիը զմեղքը բոլորովին կը վեր-
ցընէ, և այ սէրը սրտիդ մէջ կրա-
կի պէս կը վառէ: Հապա յիշէ՛
չորս վախճանն ալ մնանդ արքայ-
ուհիը, որ խօսայ է՝ և մեծ միտի-
թարանք: Նշա առաւել յիշէ՛ք ու
վախճանիդ անվախճան ըլլալը.
յաւիտեան ետ դժոխք՝ ետ ար-
քայուհի. մէյմալ փոխունելու չէ,
անցնելու չէ, լմնալու չէ. ուր որ
պիտի ընկնամ՝ հոն պիտի մնամ
յաւիտեանս յաւիտենից: Ո՞վ յա-
ւի

Լիտենականութիւն յաւիտենական
նուի, խոր անդունդ, խորք խորոց
անխմանալի • իրաւ որ ո՛վ որ քեզ
կըյիշէ, բնաւ չի մեղանջեր :

I. I.

Զարչարանք չնի :

I՝ Հա մէկ դանձ մը՝ որ քեզ կը
նայ հարստացնել ամբ բարեօք
դանձ ամբ իմաստութե՛ն և գիտու
թե՛ն ւոյ • դանձ ծածկե՛լ յագա
րակի • որոյ գտնօղը՝ արքայուի՛ր
դտած է • դանձ անգին և անկո
րուստ : I՝ ս դանձիս մատենը եր
կու ճամբով կը գտնաս : II՝ էյ մը
ընդհանրապէս միտք ընե՛լով ա
սանկ • մէկն որ գիտ կրակէ կամ
ծովէ կի՛ գերուէ՛ կի՛ մահո՛ւրնէ
խալսերնէ, կենացս մէջ անի չէի
մոռնար • միշտ շնորհակալ ու ե
րախտաւոր կը լլայի • հասլա յո՛ն
որ

որ զիս յաւիտեանս մահո՞ւնէ
խալսեց . որչափ շնորհակալ պի-
տի ըլլամ, ու յաւիտեան իր բա-
րերարուիր չմոռնամ. միւնդ որ՝
չէ թէ խօսքով մը կի՞մատկով զիս
խալսեց . հասկա իր քրտնքովը,
չարչարանօք խաչի, արուն թա-
փելով, ու մեռնելով :

Սէյ մը նալ մասնաւորանդս մըտ-
մըտա՛, ամմէն օր չարչարանքին
մէկ մասը . կի՞մ բոլորը մէկ տեղ
յիշելով այսպէս : Նմեղ գառն
այ ինծի պէս մեղաւորին համար
ի՞նչ քաշեց . արուն քրտնեցաւ
գէթսէմանի պարտեզը . կամա-
ւորանդս թող տո՛ւաւ զինքը թշ-
նամեաց ձառքը՝ իր աշակերտին
մատնուէ՛ր . չարագործի մը պէս
կայսրո՞ւնեցաւ, չարախօսուծի աշ-
նարգանք և նախատինք քաշեց .
սիլլէ կերաւ տիւմանի մէջ . ծաղը-
րին զինքը, թուք ու մուր տո՛ւին .
երեսը թքին, գլուխը փուշ պսակ
դրին .

դիւին • վրան կարմիր քերաքէ հա
 գուցին • ձառքը խամիշ մը տուին •
 սուտ թգր ես տէի մասխարայ
 րին • աչքը գոցեցին ու նոյն իսկ
 միշով գլուխը կը ծեծէին, ու կը
 սէին • մարդարեւացիք ո՞վ է քեզ
 զարնօղը : Տիրէկը կապեցին •
 խամչներով չարաչար ծեծեցին,
 որ բոլոր մարմինը արունվլայ ե
 ղաւ : Տահա շատ կերպով չարչըր
 կելէն ետե՛ ծանար խաչափայտ
 մը կռնակը տուին, ու ծեծելով
 առաջ կը քշէին • չըլլայ թէ ճամ
 բան մեռնի տէի՝ սիման կիւրենա
 ցին անկարիայի բռնեցին, որ յսին
 խաչը տանի : Աողգոթայ լեռը
 հասան նէ, երկու աւազակներ
 րուն մէջ տեղը յսր աւազակապէ
 տի սկէս խաչ հանեցին, որ մենծ
 նախատինք էր • հանգիստ ձառուը
 ներուն ոտուըներուն ցաւը՝ գա
 մերը զարնէլէն • ա՛լ աւելի խաչը
 տնկելու ատեն՝ որ բոլոր մարմինը
 7 սար

սարսրումիչ եղաւ նէ , ցաւը յօին
 ճիւղերը կանցնէր . յո՞րնչ կըսէր .
 հայր թող սոցա . զի ոչ գիտէն
 զինչ գործեն : () Կարէիլէն ջուր
 ուզեց նէ , լեզի էօտ ու քացախ
 տուին . հազար թիւրլիւ սիթէմ
 ալ տուին՝ սիրտը ծակելու հմը :
 || Եկ միսիթարիչ մը չունէր՝ աւ
 ջահողմեան աւազակէն՝ ի գատ :
 Աշկերանները թողեր փախեր է
 ին . նո՞ւա՞ծին իրաւ խաչին քովը
 կայնած էր , ամմա անոր սրտին
 շնչափ կսկիծն ալ յօի աւելի ցաւ
 եղաւ : Արկնաւոր հօրը միսիթա
 րուին ալ ան ոտաւը խը կտրուեալ
 ծի պէս էր , ուստի ըսաւ . նո՞ւ
 նո՞ւ իմ լէ՛ր թողեր զիս . սուանկ
 հողին աւանդեց , որ աշխրֆիս
 վր անանկ խեղճ և ցաւալի մահ
 չէ եղեր :

Ասոնք որ միտքդ ըլլայ նէ , ի
 հարկէ նախ և առաջ ցաւակից
 կըլլաս քու փրկչիդ . մանաւանդ
 է որ

որ քու պատճառովդ է մեռեր :
 Երկրորդ՝ կրօնական մեղք գործելէն . զէրէ գիտես որ մեղացդ համար մեռաւ , ուստի նորէն մեղանչելը՝ յորհորանց խաչ հանել է : Երրորդ՝ սիրով կը համբերես դուն ալ քու խաչիդ ու մահո՛ւ անդ . զէրէ քսքեղի հմը համբերեց նէ , մենծ բա՛ն է մի որ դուն ալ քո՛ի համար համբերես , ան ալ քու աղէկունդ համար կըլլայ , որ վարձք վաստըկիս , քի՛նմա նիս , և անոր փոքր հասնիս . զի եթէ չարչարանացն կցորդ լինիցիմք , և փառացն հաղորդ լինելոց եմք . որում արժանի ընէ ըղմեղ ինքն յորն մեր յս քս . նմա փառք յաւիտեանս . ամէն :

Հառաչանիք ամեն աստուր :

Ա՛ռ ՅԵ՛ՍՈՒ :

Հառաչանօք՝ կարդամ առ քեզ,
դա՛ռն այ՝ Յիսո՛ւս իմ, հեզ.
ըզքո ինձ վարս՝ նիւթեա՛ք եհեզ,
ըզքո՛ք զերս՝ տուր ինձ ՚ի լեզ :

Ա՛ռ Ա՛ռ ճածիկն :

Ղառնեմ առ քեզ՝ տիրածի՛ն կոյս,
յետ յիսուսի՝ միակ իմ յոյս .
խաւարեւոյս՝ եօթնաջա՛հ լոյս,
քե վրկեցայց՝ անտարակոյս :

Ս. Ե. Ր. Զ.

ԼՅՈՒ ՖԻԲԻՐՈՒԼ

Հիւր տիր կիւն իշին տիր
այտա :

Կրթնիճէ Կաղըմըն Աւգերեան
Հայր մկրտիչ վնպատէն՝ միտիթար
Արքանըն վանքընտան :

Թիւրքէն ընրճիւմէ օլունմաւն Աւ-
գերեան Պիպրսն իւրդ-դէրդէն :

1809. ռմԺը :

Վ Կնէտիկ պասմասը :

ՍԷ անորոշ պատմաբանի պիտի հոգիք :

* Հերոսերէյէ վարըրսան, հեր վէ
չիլէ կէօզլէրինին էօնիւնտէ սլի
լէսին ալլահը : Հեր նէքի իշլէր
սէն , որ քիթապլարտան շահա
սիթլիք սլուլասըն || :

Ի ֆառէ :

Ալիքի՛ն Կիր Ենսանշարն Էօճրիւ . ի
 Գերիւնն կեճէ կեանքիւն լաւը շարաւ
 Գան Բերլէյերէ՝ Կիր կեչին Էճէ՝ Կոռ-
 Տաք իչին , օհոնն իչին առաքեալ Կեր :
Անճաճը Վէ առաքալաճը Վար , օհո
 Գանս Գալի Էրէլիճ : Վառաքոռ ալ Գայ
 օլաճաք . օհո ճէճա Կըր : Վէն Կիլէ-
 րինէ Կեսէն , Էյեր Բէն իչին Կոռ Գա
 Կար լաւը շարսանը , ճանն իչին նէ՛ Է
 Կերսինիչ . լիւնքի ճան Տանճաքանն լիւ
 Կէ Կիր , նիճէ ի Բէն Կէ առաքալա
 Կան : **Ա**լիքի՛ն Էրէլէր , Վաքի
 Ռիւ Էօք : **Ա**լալան Կըր . Էրէյէ , կիյէյէ ,
 լաճ Էրէյէ , նաճիլէ Վաքիդ կեչերէ-
 յէ , օյոնն օյնաճայա Վաքիդ Կոռլան ,
 Կոռլայէ Վէ սայըր Խայեր ալիլլէրէ Վա
 քիդ Կոռլաճալճը : **Ա**լիքի՛ն Էրէ՛ Կաճա ալ-
 լըճը Կալըճը Կերիլ , Կերլէր , Կե-

Դեռ Տեղադատութիւնսն : Սահի՛հ Կեր . զ
 նուն ի չին պոռ թե՛ Ծճիւթ թիւապը Եաթ
 Կը՛ թի պեօյեթ . Տեղադատ ի չինսի օլան
 շար պիլե՛հիւնսի պեր ի թի Թաթիթ պո
 լա պիլերլեր , Խոստոսայ սապահիլէն ,
 օ հիւնիւն էյի Կիւլիւնճիսիի հիօպիւն
 հիլերիէյե՛ թի օլ պիւլիւն հիւն նե՛ Կա
 Կար պօշ պոլոսնոլարսա , Քիտիլէ
 բինէ օ շէյլեր հիլսին : () Լ Կէ՛ճան հի՛ճ
 Կալլարը պաշքա Կալլը՛ թի Կոյսոն
 շար նի՛ճէ Ճանլարընա պաշճալը , հի՛ճ
 սայըր Տաւադալլարըրա հիւնսիւլ զ
 լոթ ալլահըն ի պիլիւնէ : (լ) Երճիւթ
 էն սե՛վիւլիւ , Կեպիյիթ . պեր լեղէ
 Թինէ պաթ պոռ էյի Կիւլիւնճիլերին .
 Վէ հեօրիւրսին թի ալլահըն ի պիլ իլէ ալ
 վաթիթ Կօ՛ շէյ Կաշանըրսըն . Վէ անիւ
 լարսըն Կիւնսիթիլին Կեպիյիթ : ॥ Լ Կա
 լընը Կքմէկ իլէ Եաշամաղ ին
 սան , իլլա ճիւմլէ քիլամ իլէ՛ քի
 չըքար ալլահըն սղընսան : ॥

ԼՅՅԻ ՖԻՒՐԻՐՈՒՄ:

ԼՅՅԻ:

ԼՅՅԻ ԿԵՆՏԵՐԵՆԵՆԵ:

Պէն եօղուտում պիր քաչ սէնէ
 Էվէլնէ՞ իտիմ օլ վաքիտտէ. եօք
 լնքուտում. պիր շէյ տէյիլ ի
 տիմ, վէ քէնտիլլէյիմտէն Տիչ
 պիր շէյ օլամաղըտըմ: Պէնի եօք
 տան վար Էթմէք՝ Էթմէմէք տէ
 ալլահըն Էլինտէ իտի: Խտէտի
 պէնի ինսան Էթմէք, օքի քատըր
 ըտը պէնի թօքրաք Էթմէյէ,
 թաշ Էթմէյէ, օթ Էթմէյէ, հայ
 վան Էթմէյէ: Շիչ պիր շէյ Էթ
 մէսէ տէ, քէնտի ուատէթի իտի.
 վէ

վէ Էօյլէ քալըրըտըմ Էպէտի
Էօքլուք :

Պոլ տիւշիւնձէ տանա պոլ կիւն
պիւթիւն պիր Էյլէնձէ օլտուն՝ քի
պօշ պիր շէյ, Էախօտ կիւնա՛հ Ֆիք-
րինէ պիւլէ կէլէմէսին : Տէրին
տիւշիւնիւրսէն , գայէթ լէզէթ
տույարսըն . զէրէ թանըրսըն քի
նէքատար պէօյիւք մաթտէ տիր
Էօքտան վար օլմասը . հասըլ պէօյ
իւք շէյ տիր Ֆիրասէթլի ատէմ,
Էախօտ ինսան օլմասը՝ քի մէլայ
իք կիպի Էօլիւմսիւզ ճանը վար,
Ֆիքրի վար , վիճուլթէ հէօքիւմ
տար ուատէթի վար . վէ պունլա
ըրլո ալլահըն թասվիրի վէ պէն
զէրլիյի տէնիր . Էօյլէ քի պիր ին
սանըն տէյէրի զիատէ տիր պիւ
թիւն տիւնէատէն՝ կէօյիւն վէ Է
րին սալթանաթը իլէն : (Ժանը՛յ
ընտի թապիաթինին տէօվլէթի
նի . վէ տէյիլշմէ Էօլիւմսիւզ ճա
նընը պոլ թօքրաքտան հասըլ
օլան

օլան տիւնեանըն կեցիւք շէյլէ
րի իւլէ :

XX

Ի քինձի :

Սառլահմաթ էյլէ Կարլուշլու :

Պէն քէնտի Էօմրիւմիւն սահիւ
սի տէյլիւմ . նէ սոյումու նէ
Էօմրիւմիւ ուղատասիւլիւլիւմ . իւ
լա ալլահ տըր սաքլայան վէ Էսիւ
կէյէն՝ նէ քատար վէ նէ Թարզ
խատերսէ : Ահէ նէչէ ինսանլար
սկէնիւմ եաշումայ Էթիշմէտիւլէր .
քաչ Թանէսի քաղէ իւլէ Էօլտիւ
լէր . նէ քատարլարը կիւնահ իւ
լնտէ զայ օլտուլար : Պուսէ տիր
քի ալլահ սկէնի սաքլայօր Թա
քիւմ պու սահաթէտէք , սանքի
հէր Թաքիքի Էնիտէն սկէնի եա
րաթումայիլէն . զիրա սաքլամաք՝
միւտէմէնիտէն եարաթումաք Թա
սիւր օլուր : Քիքրինէ կէթիւր տիւ
նեա .

նեանքն իշէնտէ օլան պին թիւր
 լիւ հաստէլերի , քեօթիւրիւ մէ
 ըի , սեփիլէրի . վէ պինլէրձէ շիւ
 քիւր վէր ալլահայ՝ քի սէն սաղ
 վէ սէլամէթ սին : \ յէր ալլահըն
 էյլիյինի թանրմուսան , նամքեօր
 լարըն շէրահաթընա օղըայա
 ճաքսըն : \ յէր ալլահ իցին քուլ
 լանմազսան պիւթիւն էօմրիւ
 նիւ , պիւթիւն ֆիքրինի , ուատէ
 թինի , էլինի , սյաղընը , վէ հէր
 քատըրըղընը , պէօյիւք հիսապ
 վէրէձէքսին :

XX

Իւջիւնձիւ :

Ի ռ-ւ-ա-ֆլար էյլէփարլըն :

Պէն քէնաթիմէ քալայըտըմ , զա
 թի կիւնահտան էօթիւրիւ ճան
 վէ թէն իլէ էպէտի զայ օլմուշ
 տում , սլլահ պէնի իսէլատըք
 էօլունա քքարտը մկըտուի լութ
 ֆի

Ֆի իլէ: () Լ Լուծ֊Ֆուքայայ էլ թ
 տիմքէնտի իշէտիյիմ կիւնաճլար
 իլէ , քի պանայքալայլտը , թէք
 րարէն ճէհէննէմ է վլատը օլ
 մուշ ուտում: Վլաճ թէրաճիմ
 էլ թտի , վէ թէօպէյէ վաքիդ վէր
 տի . խոստովանութի վէ սրբու
 ազիդ սրըլարը իլէ չօք տէֆա պէ
 նի էնիտէն խէլասլըք եօլունայ
 քօտու . վէ իլէրի կիլթմէք իչին
 ճիսասլսըզ թարզըլա տէրօնտէն
 վէ տըշարտէն Լուծուֆլար ար
 թըրտը . Ֆիքրիմի նուրլանտըր
 մաք իլէ , ուատէլթիմիքուլ՝ թլէն
 տիրմէք իլէ , թէհլիքէլէրտէն վէ
 սէպէպլէրտէն ուղաքլանտըրմաք
 իլէ , նասիհաթ՝ էօյիլտ վէ սալ
 իր ֆասիլթալէր վէրմէքիլէ .
 տուվա էլ թմէյէ՝ պատարադ կեօր
 մէյէ , վէ սայիր խայըր ամէլլէրէ
 քօլայլլըք վէրմէյիլէ : Պէն նէշէ
 քիլքուլլանտըրմադու ճիւմլէ Լու
 թուֆլարը , խուսուտայ ազիդ տի
 նին

նին լուծ֊ֆունու՝ քի ամմէյէ վէ
 րիլմէմիշ : Հէր ի՛նչ շո՛ վէրելտի, շո՛
 լալապ օլունաճապ օնպան :

Տէօրտիւնճիւ :

Խէլաս օլմանըն էյլէտաբլելէ :

Հէր լուծ ուֆլարըն զալթը վէ
 սէպէպի՛ քէօքիւ վէ պաշը՝ պիլիմ
 քուրթարըճըմըզ քս տուր : Խմ
 տի ֆիքիւր էթ , նէ՛ քատար պէօյ
 իւք մադտէ տիր՝ քի ալլահըն էյլ
 լատը սէնին իչին ինսան էյլատը
 օլտու . սէնին իչին փաք պիքիւր
 տէն տօղտու . սէնին իչին օթուզ
 իւչ սէնէ զահմէթ չէքտի : Հէր
 նէքի էթտի իսէ , սէնին իչին էթ
 տի . հէր նէ՛ չէքտի իսէ , սէնին
 իչին չէքտի . թա՛քիմ իուչ իւս
 տիւնտէ էօմրիւնիւ սէնին իչին
 թէլէֆ էթտի : Վէնտի ալլամ
 տը՝ քի սէն իւճէլէնէսին . քէնտի
 էօ

եօրուլտուլ՝ քի սէն ուսհաթլանա
սըն , քէնտի կօլտիւ՝ քի սանայ
սալլըք օլտուն : | Կնճամը քէն
տի ազիզ թէնինի տէ սանայ թա
համհազըը կթտի , վէ ազիզ դա
նընը պատէ : | Կանըրըմըսըն կյ
լիքտարընը . գըյմէթինի պիլլը
միսին սահապընըն՝ քի սէնի քէն
տի գանրիլէ սաթըն ալտը շէյ
թանըն եսիրլիյինտէն : | Սու շէյ
լէրի կյի անղնամաք իչին ատէթ
կյլէքի եաթտըղըն վաքիդ քսուն
իպրէթլըրինտէն վէ սիասէթլէ
րինտէն պիրէր շէյ Ֆիքըրինէ կէ
թիրէսին . վէ օնուն ուղըունայ
հէր շէյի շէքմէյէ հազըը օլտսըն :

Պէշինճի :

| Կէնէշաճար էյլէփաւլըն :

Էր լութուֆլարըն կնճամը՝
ճէննէթին կհթիշամըտըր . օ
նուն իչին եարաթմըշտըր պէնի
ալ

ալլա՛հ, ծնուն իջին սաքլար պէնի .
 ծնուն իջին ազիզ տինէ չաղը բար .
 ծնուն իջին գօնմուշ տուր քիլիսէ
 նին ճէմի սրբլարը . ծնուն իջին
 դան տեօքտիւ քս : Այլէ իտէ
 քիւճիւք շէյ տէյիլ ճէննէթիմ
 էհլթիշամը . պէյիւք շէյ տիր .
 քէնտի թանդըմըդ տըր պիզէ
 ճէննէթ . ծնու պուլաճաղըդ . զ
 նուն սէֆասընը էպէտի սիւրէ
 ճէղիզ : Պունտան պէյիւք էհլ
 թիշամ օլապիլի՛րմի պէր էարա
 տըլմըշայ՝ քի կիտէ քէնտի էա
 րատըճըսը իլէ քալուշայ , վէ զ
 նուն էհլթիշամընը վէ տէվլէթի
 նի սիւրէ : Պու նէ միսիլի էյլէք
 տիր . նէ՞ դաման օլաճաք՝ քի պու
 շէյլէք օլսուն : Սանա տէրիմ, օյ
 ան , կէօզլէրինի աչ , կէյլէրէ
 պաք՝ քի սէնին էպէտիլլէք էվն
 օլաճաք . պու տիւնէա իջին օլ
 մամըշսըն , իլլա պու տիւնէա սէ
 նին իջին օլմուշ տուր՝ քի սէն օլ
 է

պիր

մի ռահայթ լանտըրմազ, ճիւղէ
սալթանաթ իզէթ իքրամ պու
կիւն վար՝ եարըն եօք. պու սա
հաթ շաղըմ, օպիր սահաթ մահ
սօն, կեահ շէօյլէ՝ կեահ պէօյլէ.
պիր քարէր իւզրէ տէյիլ ինսան:
Հէր իստէյինի էլէ կէթիրսէ,
տահաղիատէ պէօյիւք շէյլէր իս
տէր, օյիսէ պիր թանէճիկ իստէ
տիյի՝ քէնտի եարատանը օլտա կէ
րէք. օնու պուլմայընձա ռահայթ
լանմազ. օնու պուլտուղու կիպի
ռահայթ լանըր. զիրա քէնտի էն
ճամընա եթիշիր:

Եւրիւ եւրիւ քի իլէրի կիտէ
սին. իլէրի կիթ քի եթիշէսին. ե
թիշիրսէն՝ իստէտիյինի պուլուր
սուն. իստէյինի պուլունձա՝ գայ
րը շէյ իստէմէզսին. զիրա հէր
շէյ տիդ օ՝ քի տէնին պիր թանէ
ճիք էնձամին տիր:

Լատինացի :

Ինսանըն լաւէնի վէ հոմէլու-լուդու :

Սու-թ-լու-լու օլուրոււմ, հաչան
պէնիւմ էնճամբւմա եթիշիրսէմ.
իմտի ճէննէթտէ օլան մու-թ-լու-
լու ճանլար՝ եթիշէն տէնիր. ամ
մա նէչէ քի սլու տիւնէատայըզ՝
եօլճու սայը լըրըզ :

Պունտա մու-թ-լու-լու օլամայըզ,
ֆաքաթ թալէհլի օլապիլիրիզ
պիր սիւրէթտէն. եանի պիրազ
եիւրէք ոահաթ-լըզը օլմաք քա-
սիլ: Թալէհ տէտիյիմիզ՝ սաղ-
լըք տէյիլ, զէնկինլիք տէյիլ,
էվի միւլքի օլմաք տէյիլ, եմէ
իւմէ սէֆա եթմէք տէյիլ. իզէթ
փայէէտինմէք տէյիլ. զիրա պուն-
լար պիզտէն տըշարը տըր, էլի
միզտէ տէյիլ. տէյիշիլիճի տիր,
թէպտիլ օլմազ տէյիլ՝ քի ուա
F 2 հաթ

Հաթ եիւրեք իւլէ մալիք օլալում,
 Հաստա օլապիւլիւրիզ, ֆաքիր օլա
 պիւլիւրիզ, պիր քաղայա օլրայա
 պիւլիւրիզ. պիր կիւն արասընտա
 Հազընթի յօր. միսալը օլապիւլի
 րիզ, ֆաքաթ ֆազուլէթ լի օլուր
 սաք, ծն թէ՛ մպիհի վէ սէքիզ
 մութ լուլուք էօյիւտէրինի թու
 թոււնճա, թահքիք թալէհ լի սալ
 րլա պիւլիւրիզ. վէ ճէննէթին
 չէշնիսինի ալա պիւլիւրիզ, եիւրէյ
 իմիզին տէրօնինտէ՝ թանդըրլը
 սաքին էտէրէք, օլքի պիզի մութ
 լու էտիւճի տիր : Եւլահըն ճէննէթի
 սիզին տէրօնինիլտէ տէր՝ տէտի էֆէն
 տիւմիզ :

Ահքիզինճի :

Եւլէ-ճ :

Պու կիւն վաճըմ, եարըն եօք .
 հէլհէլպէթ պիր պէօյիւն սաղ ի
 քէն՝ պիր եարընքի կիւնիւմ օլ
 մայա

մայաճաք . եւս պիր կիւնտիւղիւն
 աղշամբնա եթիշմիւ , եւս պիր
 կէճէնին սապահընը կեօրմիւ :
 Վ պարք շէհեր՝ խըսըմ ազրաւ
 պայ տօստ՝ պրրաքըլաճաք . ահ
 ճէտէն մալտան վէ հեր շէյտէն
 վաղ կէջմիւլի . վէ նիճէ չըպլաք
 կէլտիմտիւնեայա , էօյլէտէ չըս
 լաք չըքաճաղըմ տիւնեատէն :
 Ղանըմ թէնիմտէն այրըլորք-
 տա՝ լէշէ տէօնէճիլիմ . սէօյլէմէք
 եօք , իշիթմէք եօք , կեօրմէք եօք ,
 քրմըլտանմաք եօք , եիւրիւմէք
 եօք . պիր հասըլսըղ քիւթիւկ կիւ
 պի օրթատա քալըրըմ . ծնու տա
 ալըրլար թօքըաղըն ալթընայ
 կեօմէրլէր , էյէր կէօմիւլմէյէլայ-
 ըք օլուրսամ : () թէն քօքա
 ճաք , չիւրիւյէճէք , պէօճի , կլէրէ
 նափաքա օլաճաք : Վէրէտէ քա
 լըր օլ վաքիդ պէնիմ շիմտիքի
 մաղըուլուղում , կէօյնիւմ , քէ
 ֆիւմ : Պու նէ աքըլսաղ լըք վաք-
 F 3 դիւմ

դիմտէք քնտիրմի էօլիւմսիւզ զամն
խտէրէք՝ սօնուամու տիւշիւնամէմէք։
Տիւշիւնսէ իտիւմ, իպրէթլէրիմի
տէյիշիրիտիւմ. էօթէ տիւնեայէ
կիթմէյէ հազըրլըք կեօրիւրիւ
տիւմ։ Վաֆիլ կիտէրսէմ, պա-
շըմայ նէ՞ կէլիր աճէպայ։

Յօքուզունճու։

Տօքուզունճու։

Նանն շէրահալը։

Նանն չէտէր Նանդըրըյա՝ չի օնու Վէր-
փշտէր։ Վօյլէ իսէ էօլտիւղիւմ կի-
պի՝ ալլահըն հուզուրունայ չըք-
մալըրմ էօրֆիւլիւ հաքիմին։
()՝ պէնի թէֆտիճ՝ էտէճէք՝ քի
պէնտէն էյի պիւլիր հէր էթտիյի
մի էթմէտիյիմի։ Վիւթիւն էօմ-
րիւմիւն տէֆտէրի քարշըմայ քօ-
նուր այնա կիպի. աճէպ քարա՞
եիւզլիւ պուլունաճաղըմ, էօքսա
էօք։ Նիսապ իստէր պիւրէր պիւրէր
հէր

Հէր մադտէ իջին՝ քի էթմիշիմ
 Ֆիքիրիլէ , լիսանիլէ , վէ ամէլի-
 լէ , քի էթմէ մէ լիտիմ . ես էթ-
 միշիմ , քի էթմէ լի իտիմ : **ՎՆ**,
 թիթիրէյէճիք էտալէթ . տիփա-
 նը՝ թէրահիմ օլմայարաք : **Վայէն**
 քօրքու-լու շէյ քիք քիքի մէվանըն էլինէ
 քի-շմէ : **Վայէր** սալէհ հի-ճի-լէ քու-
 լու-լու-բաս , հի-նահաբար վէ պիւտմու-
 նէրէպէ պու-լու-նաս հէրէ : **Վեօզիւ-**
 նիւ սոյ կիւ-նահաքեար , քի պուլնտա
 կեօրէսին կիւնահալէրինի , վէ աղ-
 լայասըն . վէ շիմոիտէն պարըշա-
 սըն ալլահիլէ . եօքսա օրասընտա
 տէրման եօք՝ չարէ կօք . քաչըլ-
 մազ կիզլէնիլմէզ : **Տէյինտի** շիմ
 տիտէն **Վ** վէնլէն՝ Քենասէն քաշմա-
 ւ՝ էյիէ էրմէյէ , էա՛ ճանըմ : **Ս**՝ է-պէմ
 սանա էաքըն սան՝ էօլէ-մ ույքուսու-
 նէլիշ , հաթիմ լէֆաթէպէճէր հաղըրէ
 էարէպպիմ լէրահիմէյլէ , մերհամէն էյ-
 լէ , էհայէն էյլէ : **Շ**անըմ լէնպէն սէօ
 քի-լէ-նճէ՝ հի-պէլ պիւտ էրքլընճա ,

ԷօրՔ ԷսէրէՏ Ժապէշահըն շէքշշ ընդամն
 քի Ռաշապ Էսէր պէնդէն ՌէՏպէհլէրէն
 Տաքառաշէնի . ԷՏաա Էյլէ պանայ քի հէ.
 պաա հիւն Էլք ԷօլաՏաա, հէՏօպէր Էլլէ
 շէնդէ ԷՏաա Էյլէ պանայ :

Տանլարեն վէ Բենէրին շերահաւել :

Տիւնեանըն սօնող կիւնիւնտէ
Թէնլէրին տիրիլմէսի օլաճաք •
պիւլթիւն տիւնեա իլէ Թանդըր
մուրաֆայ օլսա կերէք • Եր կէօյ
կեօրէճէք ալլաճըն կտալէթ զիյ
նէթինիճի տույսունլար , ալլաճ
նէ կթտի ինսսնայ , ինսսնլար
նէ կթտի ալլաճայ : (Յուար քի
ալլաճայ խղմէթ կթմէտիլէր , իւ
լա Թէնէ՝ տիւնեայա վէ շէյթա
նայ , իշիտէճէքլէր օլթիթիլէ
յէճէք սիճիլի , Երքըլն կիտի
նալլէթլիլէր կպէտի աթէշէ ,
(Յու

(Կնւար քի ալլահայ խղմէ թէ թ
 տիւր , ալլահը լա պէրապէր փա
 տիշահլը ք սիւրմէյէ տալէ թ օ
 լունուրլար պու սէօղլէրիլէ . կէ
 լին պէնիմ պապամըն միւ պարէք
 սէվկիւլիւլէրի ճէննէ թ տիւլէ
 թինէ : Ա՛ ճէպ պէն հաճնկը պէօ
 լիւկտէ օլաճաղըմ : Պասմա՛ է թ
 ֆիքրինէ պու սէօղիւ . աճէպ պէն
 հաճնկը թարաֆտապու լունաճա
 ղըմ . քսուն տաղընտա՛մը՝ օլուն
 տամը : Ա՛ մէլիմ իպրէ թիմ վէ տէ
 բօնիմ՝ նէ՞ շահատէ թ լիք է տէյօր :
 Պէն քէնտիմէ քէֆիլ օլամաղ
 սամ , քիմ պանա քէֆիլ օլաճաք :
 Վ՛օ ինսունլար պանայ էյի տէսին ,
 ֆէնայ տէսին . պէն ալլահըն հու
 ղուրունտանէ՛ իսէմ՝ օյում : Ա՛ լ
 տանմաւա՛ պէնիմ՝ նէֆսիւմ , պէյ
 իւք օլսան , քիւլիւք օլսան , օլ
 տիւլանայ չքաճաքսըն , վէ սէնին
 ամէլլէրինէ կէօրէ մուքապէլէ
 ալաճաքսըն : Ա՛ հաճիպիւմ սէն

պանայ մէրհամէթ էյլէ շիմտի
տէն՝ քի օլ վաքիդ տէ մէրհամէ
թինէ, րաւտ կէլէյիմ: Եօքսա հա
լիմ եամանտըր: | ԵօրՔիւլէ Ռիւ
րէտէ՝ Գայէնէ հիւնահաբէարնէ Քսիմսէնին
Ժօրհաւաւ շէրահաւիւլէրինտէն, Վէ պա
շըշլանմալէ պապլէրինտէն: | Եմտի ալա
լէրինէ տիւշիւալ նիալ երէրիմ եւ
լիտար Ժաւրնարըճը, Ժըյմա պէնիմհիտի
հիւնահաբէարէ, Վէ Պըհամիւլէ էյլէ պէնիմ
հիտի լօտ հիւնահէ պօրճլաւյա:

~~~~~

(Յապիրինճի:

Ճէհէննէմ:

Տիւնեալի տէվլէթլի ինճիլտի
ղիքը օլան՝ սանա տէրիմ, նէրէտէ
սին. Թէնինի Թիւրապայ կեօմ
տիւլէրսէ, ճանիլէ նէրէյէ կեօ
միւլտիւն: Ճէհէննէմ, մէնիճի, եա
ղար քիթապ: Տէվլէնլէ եօլտիւ Վէ
հէօդիւտիւ, Վէ Ճէհէննէմտէ հէօշիւ
նիւ

Ի՞նչ ասելու : Ա՛յ, զամանատաբ օրա
 սընտա քալաճաքսըն : Սա՛ սօնդ չե
 րահաթատաք : Եստ՛ան սօնդրա
 Արնէ ճէ՛հէննէմ, կի՛նէ ճէ՛հէն
 նէմ, ճանըլա թէնիլէ . մէղպուռ
 միւճիւպինճէ : Տե՛օնէճէ՛լէր Ի՛ն
 Կահրէարլար Ի՛նէ ճէ՛հէննէն : Սօն սօ
 նու : Ա՛յ, սօնու վար՝ նէ արտը .
 եալընըզ էպէտի սիառէթ վար .
 սէօյիւնմէզ աթէշ՝ օքատար եա
 վուզ՝ քիթէնտէն մատէ՛ ճանը՛ տա
 եաքար . Ֆէնասը օտուր քի՛ նէ
 քէնտի քիւլօլուր , նէ եաքարըլը
 նը քիւլէտէր . եաքանտատայրմ
 աթէշ, եանանտա միւտէմաթէշ
 քէսիլիր . սօնու եօք՝ պիթէ՛ճէյի
 եօք . զիրա պիր տահա էօլիւմ
 եօք . միւտէմտիրի տիր հէմ ես
 քան՝ հէմ եանան : Այ՛լեր եզալէր
 քաղէպի սու քատար էօր՝ քիւլիւ
 իսէ, եա նէ քատար տայանըլմազ
 օլսա կէրէք մահրումլուք քաղէ
 պի՛ քի ինսան ալլահըն եիւզիւն
 տէն

տէն էպէտի տիւշմիւշ օլաճաք ,
 միւտէմալլահատան ուղտք թանդ
 ըրնըն հասիմտիւշմանը օլարաք :
 Եւրէպոլիմ, տահա էյիտիր տօստ
 օլմաք սէնին իլէ սիլէ ճէհէննէմ
 իչինտէ, նէթէքի տիւշման օլմաք
 սէնին իլէ պերապէր ճէննէթ ի
 չինտէ : Եւանէ տէմէք տիր տիւշ
 ման օլմաք սէնին իլէ ճէհէննէմ
 իչինտէ : Սրա՛մա պէնի էֆէնպիմ սէ
 նին իւղլէրէնպէն . վէ սէնին քա՛ռու
 հոանու աշը՛բմա պէնպէն : | Վսիրկէ եւա
 ըէպոլիմ, Էսիրկէ . վէ մէրհամէ թ
 էյլէքի կիւնահ իշլէմէյիմ սանայ
 քարշը :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(Կն իքինճի :

• Բաւարան :

Ճէհէննէմէ պաքընճա՛քաւա
 րան ճէննէթ սայը լըր . զիրա հէմ
 զէմանլըտըր , հէմ սօնու սէլա
 մէթ :

մէթ : Եւ մամա պիրտէֆա սիւվալ
 էտէլիմ մահրում օլան ազիզէ
 բէ, պաքալումնէ տէրլէր : ( ) անն
 էթմէզիտիք քըյաս էթմէզիտիք
 քի պուրատա պէօյլէ քէսկին սիւս
 սէթլէր վարըմըշ . տիւնեանըն
 աթէշի պուճուճն եանընտա սլիր
 սօվուք պուզ սայըլըր . պուքայըր
 շէյ տիր . աքըլտան հարիճ, ճանըն
 իլիյինի եաքայօր . պու ճիւմէ իլէ
 սիւմ սիահ քարանլըք . սըրսըռա
 մաք թիթըմէք, վէ հէր սըքլէթ
 պիր երտէ : Տիւնեանըն հէր իս
 կէնճէսի պուճուճն օլմալը տէի պի
 լիրիտիք . օյիսէ պու միսիլլի իս
 կէնճէ տիւնեատէ ասլա իշիտիլ
 մէմիշ : Եւ ճանըն էհտաճը ալ
 լահը կեօրմէյէ թարիֆ օլուն
 մազ շէյ տիր . պիր թաքիքէ պին
 սէնէ կեօրիւնիւր պիզէ . հափի
 զէ պէնզէմէզ , քանլը քույույա
 պէնզէմէզ, տէրեա տէրին լիյինէ
 պէնզէմէզ . նէ վաքիդ քուրթու

լուրուզ ալլահըն էաբուսուս պու
 հաբիգտէն՝ քի հաք իւզրէ պուն
 տա պաղլանըպ քալմալըյըզ, թա՛
 քիմ պիղիմ պօրճումուղու էտա
 էթմէյինձէ, սօն փուլատաք, հա
 ֆիֆ կիւնահլարըն սօն զէրէսի
 նէտէք: Վէրէտէ տիրէր պիղիմ
 էշիմիզ տօստումուզ, պէօյլէ սօն
 սըքլէթ իջինտէ՝ էլլէրինտէն կէ
 լիր իտի, հէմ պօրճլուու տուլար
 պիղէ իմտատ էթմէք տուվա իլէ
 պատարագ իլէ, սատաքայիլէ,
 բէհրիզ իլէ, վէ վիճուտ էգիէթի
 իլէ. նէ՛ շէքիլ հաճէթսիզ տու
 րապիլիրէր, կիւն օլուր քի պու
 շէյքէնտի պաշլարընատա կէլիր,
 սամա նէ՛ ֆայտէ: Վրահանանըն ա
 ղիզ սըւը սոանունձա՛ էայէնն քօլու
 պարարաֆուս րուրունձա, ալէշ սէզ
 նէր, քարանլըք սավար, ճահսօն ճանլար
 սէվէնիւրէր, դերա աֆ օլուր էնահ
 լէր. ճերհամէլէ սահիպ սէն ճերհամէլէ
 է պիշիմ էլլէրէֆիշիմ ճանլարընա:

( )ն իւշիւնճիւ :

ՂԷՆԷԼ :

ՂԷՆԱԼԹ տէվլէթ տիր . նէ՞
 Թարղ փատիշահլըք տէվլէթի .
 տիւնեանըն պիր հիսսէսինէ սա
 հիսլլէք տէյիլ . պիւթիւն Թօիրա
 ղըն գ ըռալ ըղը տէյիլ . պիւթիւն
 կէօյլէրին իւղէրինտէ՝ օ քի ալ
 լահըն պէօյիւք սէրայը տըր , ալ
 լահիլէ պէրապէր տէօլլէթ սիւր
 մէք տիր . ալլահըն նաքլ օլուն
 մաղ սալթանաթընա մալլէք օլ
 մաք տըր . ալլահը աշիքեար կէօր
 մէք տիր . ճնունուլա պէրապէր
 պիր սուֆրատէ օթուրմաք տըր .
 ճնուն հաթսըղ իլմինի , վէ զին
 սիղ կիւղէլլիլինի , ֆասլ օլուն
 մաղ Թաթլը ըղընը՝ էպէտի քուլ
 լանմաք վէ մալլէք օլմաք տըր . ալ
 լահայ պէնպէր պիր շէյ օլմաք
 տըր :

տըր : Վո՛ւնա աքքը՛մը եթէր : Վէ
 էեօղ էեօր֊տի-շ Կի-ր , նէ Գա-լա-ի շէ-
 մի-շ Կի-ր , նէ Ինսանըն էի-րէյի-նէ Կի-շ
 մի-շ Կի-ր՝ ալլահըն հաղըրլաԿըղը Գէն-
 Կի-նի սեմէնլէրէ : Վո՛ւ իլք փայէ տիր՝
 քի վարըլք սալթանսաթը թապիր
 օլունուր , եանի ալլահը կեօր-
 մէք : Վքինձի փայէլէր՝ եախօտ
 դուհուրսթ սալթանսաթլարը տա-
 քիւզիւկ շէյ տէյիլ . նիձէ , հի
 սասսըղ մէլայիքլէրէ պէօլիւկ-
 տաշ օլմաք . մէտէրուլլահ աղիղ
 վալիտէմիղլին իղէթ փայէսինի
 կեօրմէք՝ քի ճէմի մէլայիքլէր
 քէնտլինէ սէձտէքըլարլար . սէվ
 կիւլիւ ահպապ օլմաք գարտաշ
 կիպի՝ էսկի վէ ենի թարիհտէ օ-
 լան ճէմի սայըսըղ հիսապսըղ սթ-
 լարա՝ քի հէր պիրի կիւնէշ կիպի
 փառլարլար : Վո՛ւնլարըն հէփի-
 սինին շաղլըղը պէնիմ օլաձաք
 էյէր ճէննէթէ լայըք օլուրսամ :
 Վա՛ ճէննէթ ճէննէթ , սէնի պիր
 կեօր-

կեօրմէք իջին՝ պին սէնէ, չալըշ-
սամ, չօք տէյիլիաի . եա էպէտի
մալէք օլմաք իջին՝ պիր քաչ կիւն
եօրուլմաք պէօյիւք շէյ մի տիր .
|| աիս ինսանլարըն ահմաքլըղը-
նայ՝քի պու քստար պէօյիւք քըս
մէ թի էլտէն քաչը ըրըլար եալան
տիւնեանըն նափիլէ վէ հայըն
սըղ շէյլէրի իջին :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

( )ն տէօրտիւնաիւ :

Ղէնէնէն եօլու :

Պէն իմ եօլ, սահէհլէ, վէ եօթ-ը՝
տէր քն : Պէն իմ քալու . քիսի պէն
պէն իջէրի հերերսէ, եաշասըն : | օյլէ
իսէ՝ ճէննէթին կերէք եօլու կէ-
րէք քաբուսու պաշկա շէյ տէյ-
իլ տիր, ֆաքաթ եալընըղ քսայ
պէնզէմէք . եանի խաչըմըղը մու-
հապէթ իլէ կեօթիւրմէք, վէ
քսուն արտըսըրա կիթմէք . օնուն

Է

Ը

կի

կիսի ճանիւղէ ֆութարէ օլմաք .
 հէր սըքլէթէ սապու էթմէք .
 ամմէյէ էյլէք էթմէք . տիւշման
 լէրէ աֆ էթմէք . քայրըսընըն
 ճան սէլամէթի իչին էօմրիւնիւ
 քօմաք . ալլահ մուհապէթի ուղ
 րունայ քէնտինի քուռպան էթ
 մէք . քէնտի ոահաթընը ոսյէ
 թինի արամամաք , ֆաքաթ սա
 տէ ալլահըն ոատէթինի վէ իզէ
 թինի կեօզէթմէք : | յէր քսուն
 իսլրէթ լէրի վէ սիասէթ լէրի հէլ
 կիւն կեօղիւնիւն էօնիւնտէ օլ
 սա , ճէննէթին էօլունտան տը
 շարը չըքմազսըն , եա տօղրու ճէն
 նէթ քաքուսունայ չըքարսըն .
 Վէնտիսի քսէֆէնտիմիզ տէմիշ
 տիր քէնտի սիր սէ վկիւլլէ քու
 լունայ : Վէն նէքատար տիւնե
 իւստիւնտէ կէզտիւմ իսէ , պու ի
 քի շէյի էօյրէթ տիմինտան լարա
 սանքի իքի այաք իզի պըրաքտըմ
 եիւրիւտիւյիւմ երտէ . եանի՝ է
 վէ

վէլա : Հէր ղէշէ էյլէ՛ք էլ՝մէ՛ք , հէշ
 պերէսինսէն էյլէ՛ք ումմա՛մա : Իքին
 ճի . հէշ պերէսինէ ղէ՛ճլէ՛ք էլ՝մէ՛ք , հէ-
 փսինսէն ղէ՛ճլէ՛ք ումմա՛մա : Ելու եօլու
 թու թարսաք , տօստօղրու ճէն
 նէթին քարուսունայ վարրրրղ .
 սունտան տրշարր հանկը եօլ
 թու թաճաք օլուրսաք , քարշըմը
 ղայ չը քան ճէհէննէմ տիր : Ելե
 ղիւմիւղիւ աչալըմ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

( )ն պէշինճի :

Թէնպէհ սալաճաք :

Ղէննէթ եօլունու քի կէօր
 տիւն՝ եօքուշ եօքարր օլտուղուն
 տան՝ կիւճօլմասըն տէյի՝ ալլահ
 պիղէ քօլայլանտրրտը օն սյաք
 մէրտիվէնիլէ , եանի թէմպիհլէր
 իլէ . իմտի տէր քմ . էյէր իսպէրսէն
 եօթրէ իերմէք , Թէնպէհլէրի սալա :
 Ելու տուր օ մէրտիվէն՝ յակօքնա

Հասկետին կեօրտիւլիւ, քի ալլաճ
 պաշընտա տուրմուշ, մէ լայիքլէր
 տէ պիզլիմէ լիմիզտէն թուլթուպ
 եօքարը չը քարըլլար : Աիր ալաք
 չը քարսան, քուսուր քալանը քօ
 լայ չը քարսըն : ւն. Ալլաճը թա
 նըյրոյ ծնա խզմէ թէտէրսէն : ք.
 ծնուն իսմինիտէ պօշ երէ անդմազ
 սըն : վի. ք. քէնտինէ մաքսու
 օլան եօրթու կիւնլէրինի փաք
 սաքլարսըն : Ալլաճը սէվտիքտէն
 սօնդրա՝ քարտաշընտա սէվէր
 սին : ք. տաճա զիատէա թալարը
 նա իքրամ էտէրսին : Ե. ինսան
 եօլտիւրմէզսին նէ քըլըճըլա, նէ
 լիսանըլա՝ նէ ֆիքիւրիլէ : ք. Աէ
 նին ճանընը թէնինիտէ լէքէսիզ
 սաքլարսըն պէշէզալէրինիլէ՝ սա
 քըն օլուպ հէր թարզ կիւնաճ
 քիւրլէրինտէն : Է. Աէ խըրսըզ
 լըք էտէրսին, նէ քայրըսընը
 հաքկընը երսին : Ը. Աէ եալան
 շաճատլըք էտէրսին, նէ տէ պիր
 եա

Եալանն սէօղ աղ զլնտանն չըքարըր
սրն : Եալան Եմին Էթմէմէտէն
մատէ՝ սահիհ Եմինի տախի պօշ
երէ Էթմէզսին : Թ, Ժ . Տէյիւքի
սալթ քայրըսընըն մալինէ կէօղ
տիքմէզսին՝ կէրէք ըռըքընայ կէ
րէք ըռզընայ, իլլա ամմէյէ էյլիք
խտէրսին, վէ էլինտէն կէլէն էյ
լիյի Էտէրսին . օլ վաքիթ ալլահ
տա սանա հէր էյլիյի վէրիւր ռու
հանի վէ Թէնանի . պու տիւնէա
տէ լութուֆլարիլէ Թաճ գօր սէ
նին պուշընա, վէ օպիր տիւնէա
տէ սալթանաթլար իլէ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

( )ն ալթընձը :

Ալլահ Տուհապէնէ, վէ Դարպաշ
Տուհապէնէ :

Էր Թարիհ պու իքի Թէնպիհ
տէն սարլը տըր . ալլահը ոկվմէ
լի պիւթիւն Էիւրէքտէն, վէքալը

տաշընը քէնտին կիսի : (Ս) արեհէ
 բին Բէ+ԲԼԼԵյէ Դո-հապէն : (Ս) ո-հա-
 պէն Բէ+ԲԼԼԵյէն պաշտաբը : Խատէ՞ր
 միսին տույմաք՝ քի ալլահը սէ-
 վէյօրմուսուն սէվմէյօրմուսուն
 պաք քի միւտէմանա՞րմըսըն քէն-
 տինի , արգու Էտէ՞րմիսին քէնտի-
 նի կեօրմէյէ . համէսիլէ սէյլէ
 շի՞րմիսին ծնունուլա իպատէթ-
 տէ . հասրէթիլէ սէյլէ՞րմիսին
 եա իշիտի՞րմիսին ալլահանի քէ-
 լամլարը . ալլահըն քըլըճընը չէ-
 քէ՞ր միսին շէյթանայ վէ տիւնեայ
 այ քարշը , չալըշը՞րմըսըն ալ-
 լահըն իզէթինի վէ իզմէթինի
 իլերի կեօթիւրմէյէ սըքէթ տէ
 օլսա չէքմէյիլէ . նէ՞ քի պիր սէվ-
 կիւլիւ տօստունուն հաթըրը ի-
 ջին Էտէրիտին , ալլահ իջին պա՞րի
 օլ քատար Էտէյօրմուսուն : Վուն
 տան վէզին էյլէ քարտաշ մուհա-
 պէթինիտէ . քարտաշըմը սէվէ-
 ըիմ տէրսին . եա նի՞ջին էլինտէն
 կէն

կէլէնի էթմէզսին . նիջին սէ-
 նին ծնտան ումտուղունու՝ սէն
 ծնա էթմէզսին . նէտէն կէլէ օ-
 նուն պիր ճիղվի սէօզիւ սանա սշ-
 ղըր կէլիր . նիջին քէնտինէիստէ-
 տիյին էյլէյի՝ քարշընտաքինէիս-
 տէմէզսին . սանա էիւճէ էրի՝ ծնա
 ալչաղը մինասիալ կեօրիւրսին .
 տանա էյի քեարլարը , ծնա ազա
 ճըղը եա հիջ կիպիյի լայիք կեօ-
 րիւրսին : \, էտէն կէլիր քարէզ-
 լէնմէք , կօրքէլէնմէք , կիւճէն-
 մէք , քէն սաքլամաք , էյրի պաք-
 մաք , տօյրու պաքամամաք : \ յ-
 էր սատէ քարտաշընը տէյիլ, իւ-
 լա տիւշմանընը տախի սէվմէզ-
 սէն , սանա քէմլիք էտէնէ էյլիք
 էթմէզսէն , պէտտուվա վէրէնէ
 տուվաճը օլմազսան , քսուլա նէ
 հիսսէն վար նէ իլհաքլըղըն վար .
 խիւլասէիքէլամ՝ քրիստիան տէյ-
 իլսին . քիթապ միւճիւսինճէ .
 իմալէ քիտան տաւհու էօղաստ , օ՛ ճան

քնոան Գեյիւ : Այսպէսպիսի Կոյ.
 րէթ. պանա սէնի սէվմէք, վէքար
 տաշլարըմը սէնին իշին : Այս
 թաթը մուհապէթ, ահ նաքը
 օլունմաղ մուհապէթ, քի սէնին
 լէղէթինի ալմամըշտըրլար պու
 տիւնեանըն էվլատլարը . ալսա
 լար ըտը , ալլահ էվլատը օլուր
 լարըտը :

~~~~~

()ն Ետինի :

Վէ՛նէ՛ք անդամաք , վէ՛ քէն Ռոմ-
 Տամաք :

Ալլահայ պէնդէտիր պիղի պու
 միսիլլիամէլ : Փիւշման օլանայ
 ալլահ պէօյլէ տէր : ()նոն էնա
 հընը վէ պիւսմապուշտանոն պեր Գա
 հա անդամաք Գեյիւ Եմ : Այսպէս Գա
 ուլմաղ Ռանդը պիղ . վէ Եպէտէ քէն
 սալմաղ : Սիղ քի տուվատէ տէ
 ըլիղ . Գաղըշլա պիղ պօրճլաբըշլա ,
 Ե՛մէ

նիճէ չի պիտի պաշտօնաւոր պիտի
 պարտաւորեմք . հաշանք քեմիք
 անդամաք վէքէն թուածաք օ
 լուրսաք, տէմէք իստէրիզ՝ քի պա
 դըշամա պիզէ պօրճումսւզու ,
 նիճէ պիզտէ պադըշամայրդ պի
 զիմ պօրճլուարմըզա . ունութ
 մա պիզիմ կիւնահլէրիմիզի , զի
 րա պիզ ունութմաք իստէմէյիզ
 պիզէ գարշը օլան շէյլէրի : Ա՛յր
 համէթ էթմէ պիզէ , պադըշա
 մա պիզէ ծն պինքէսէ պօրճու ,
 զիրա պիզ մէրհամէթ էթմէք իս
 տէմէյիզ վէ պադըշամաք պիզիմ
 քաբու եօլտաշըմըզա եիւզ քու
 ուղու . մերհամէթիշ շէրհամ օլաճա
 մերհամէթիշլէրէ . թաւը պախան ինա
 էն պուլաճա : Աթալիյինի պու
 լուրսուն . քէրէմէթաի՞ն մի՛ քէ
 րէմ պուլուրսուն . նէ՛ հոթըն մեր
 համէթիշլէրէ , զիրա ծնաք մերհամէթ
 պուլաճա : Հաքընտա՛ն մը կէլ
 մէք իստէտինքարտաշընըն . ալ
 Լահ

լահատա սէնին հաքընտան կէլէ
 ճէք . հաքկը վար մը եօքմու՝ սէ
 նիտէ իսկեաթ էտէր : Հալան սէն
 ալլահայ սէնզէմէզսէն ինտանի
 էթլիք իլէն , ալլահ սանա պէն
 զէր օլմազ ինթիքամ ալմասի ի
 լէն . եա սէնքի ինսան քուտրէթի
 էօլէ իւսիւիլէ ինթիքամ ալա պիւ
 տին իսէ , ալլահտա հաթսրզ
 քուտրէթինէ կէօրէ ալըր : Պէ
 նի՛հաթի ինթիքամ լաւապէնիէ , Վէ պէն
 էպէ՛ճէյի՛հաթապիլիէնի . տէր թանդ
 ըր : Վէզա սէն սէնին քուտրէ
 թինէ կէօրէ ինայէթ էթտին ի
 սէ , ալլահտա քէնտի էօլէ իւսիւզ
 քուտրէթինէ կէօրէ ինայէթ
 կէօտրէ՛ճէք սանա :

()ն սեքիզինաճի :

Հէօժ էմէգէ, վէ շէմ էմէգէ :

Հէօժ էմէյիսիշէի Հէօժ օլունմայա
 «ընը : Կեօրտիւն մի նէ քատար
 էյի տիր հէօքմ էթմէմէք, վէնէ
 քատար ֆէնատըր հէօքմ էթ-
 մէք : Եյի տիր հէօքմ էթմէմէ-
 սի, զիրա հէօքմ օլունմաղսըն
 ալլահտան : Եզիզին պիրի շաղ
 եիւրէք իլէ ճան վերիրիքէն՝ թա-
 ճիւպ էտիյօրլարըտը եանընտա օ
 թուրսնլար, քինիճէ եիւրէք օյ-
 նաթմասը եօք . օտա տէտի . նի-
 ջին եիւրէք թիթիրէմէսի չէքէ
 ճիւլիմ . զիրա ալլահըն հուզու-
 րունա վարտըղըմտա՝ տէյէճիւլիմ,
 հաք շերահաթճը, սէն պույուր
 տունքի՝ հէօքմ էթմէնքի հէօքմ
 օլունմայասընըզ . պէն կօմըիւմ-
 տէ քիմսէյի հէօքմ էթմէտիւմ .
 էօյ-

Էօյլէիսէ սէնտէ պէնի հէօքմ
 Էթմէյէճէքսին : Սուսուն զըթ.
 տըտա՝ ֆէնատըր հէօքմ Էթմէք .
 զիրա ալլահտան հէօքմ օլունա
 ճաղըզ՝ քի էօրֆիւլիւ հաքիմ
 տիր , վէ էալընըզ քէնտինէ տիւ
 շէր հէօքիւմտարլըք : Սիր աղիզ
 էխտիար պիր կիւնահքեարըն էօ
 լիւմիւնիւ իշիթտիիսէ , հէօքմ է
 տէրէք տէտի . սէֆիւլ աճապայ
 նէ՞ ճէվապ վէրէճէք ալլահալ՝
 նիտէ մէլայըք կէթիրտի էօլէնին
 ճանընը կէօտտէրտի էխտիարայ ,
 վէ տէտի . ալլահ սանա տէյօր ,
 նէրէյէ էմը էտէրսին կէօթիւ
 րէյիմ պու ճանը , քի սէն սիճիլի
 նի քէստին . ալտըլար ինսանլար
 պէնիմ շէրահաթըմը , ալտըլար
 իօկօպէ տէյերէք վէ աղլայարաք՝
 կիւճիլէ աֆլըք ալտը էխտիար :
 Շիմտիիսէ հէր քէշ պիրի պիրի
 նէ հաքիմ օլմուշ . օնուն իշին ալ
 լահըն հաք վէ քէսկին շէրահա
 թը

Թընա օղորայաճաքլար • չօղունա
տա գազէպ սիճիլի քէսիլէճէք :
Լյէր հէօքմ էթմէսի՝ եահօտ
դայրըսընըն կիւնահընա կիրմէ
սի՝ քի սալթ ֆիքիրիլէն օլուր ,
պուքատար աղըրըսա , եա լիսան
իլէ զէմմ էթմէք , քայրըսընըն
եանընտաքարտաշըն աւորնը քըր
մաք , նէ՞քատար աղըր կիւնահ
տըր : Լյի հէօքմ՝ քէնաթինի հէօքմ
էթմէք տիր , վէ խոստովանանք
տա տօստօղրու քէնաթինալէն շի
քէայէթ էթմէք եօքսա՝ քիմքի
քայրըսընըն զէմմ էտէր խոստո
վանանք վաքաթինալէ , քէնաթինի
կիւնահքէար թանըմազ : Վօրք
զէմմ էթմէտէն , խուսուսայքա
հանայը , քի ալլահըն կեօղիւ
նիւն պէպէյինէ տօքանմըշ օլուր
սուն :

()ն տօքուղուհուն :

Առաւելու :

Թօփրաք ալթընտա կիզլէնմիշ
 պիր մասուն տիր սուս տուրմասը
 Պուլան պիլը քըյմէթինի : Զօ
 սէօյլէյէն էնահաղչոսթուլմաչ տէր
 քիթասլ : Տէլ պեր չըլըլճըմ Կըր չի
 տոմանլարը Բոսթուլարուր : Տէլէլէ
 Վերուլան՝ չըլըլճան չօր Կոսթ : Ա
 Բայ էլմ լալըմ ըսա , էնսան պիլէնէ պէ
 սոսուլու չիլըլ : Թէյմիլ ապամ օր Կոսթ
 չի պիլէնի Բոսթա պիլեր : Քալ տէ
 ֆա օլմուշ քի՝ պիր սուս տուր
 սայրտըն , կիւնահ օլմաղ ըտր .
 տապու էթմէյիս սէօյլէյինճէնէ
 ֆէսաթլար քօրտուլար : ()ճա
 ղայ օտուն քօմայընճա՝ աթէշ
 քէնտինտէն սէօնէր . պէօյլէ տէ
 սէօյլէմէտիյին կիպի , քապկա նի
 ղա քէսիլըր : Աղիղին պիլեր տէր
 իտի .

խտի . չօք տէֆա փիւշմանն օլտու
 ղում վար սէօյլէտիյիմէ . սէօյլէ
 մէտիյիմէ հիւ փիւշմանն օլտու
 ղում եօք : Հէր պօշ սէօյլէլին հիսապ
 վերէճէսինիւ . տէր քա : Այա նէ
 տէյէլլամ ֆէհա տիլլէրէ քի քայ
 ըրսընը ղէհիրլէրլէր, եախօտ ին
 սանըն քուլաղընը քիրլէտիրլէր
 քիւֆիւր իլէ վէ ուրապ սէօհ
 պէթլէր իլէ : Այէր տէրսէն քի
 սապու էտէմէմ, երի կէլինձէ քիւ
 ֆիւր էթմէլի իմ, փայ վէրմէլի
 իմ . եա ալլա հ սանայնի՛ ձէ սապու
 էտէյօր . եախօտ նի՛ ձէ սապու էթ
 սին՝ սէն սապընսըլ օլտուքտան
 աօնղրա : Այնին սահիպին նի՛ ձէ
 սապու էթտի սէնին իչին՝ իֆտի
 ղա էտէնլէրէ վէ քէմլիք էտէն
 լէրէ . պիղատոս հուզուրունա
 սաֆի սուս տուրտու . հերովդէ
 սէ աւլա ձէվապ վէրմէտի . խա
 չա չը քարանլար իչին տուվա էթ
 տի : Այօյլէմէնին եօլու պու . ին

սան իլէ աղ սէօյլէշ . քէնտին իլէ
չօք սէօյլէշ . ալլահ իլէ միւստ,մ
սէօյլէշ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Նիյիրմինճի :

Սաղլըճը , Վէ ալլահ Էնօն-լլէ-տ :

Պէ Դիմաճ Կահալ-լանայըմ, Քատալ
Տաղլըճարաճ ալլահ Էնօն-լլէ-լէրաճ
Վէ պէնիմ սէօյլէ-ճալէն Ռիւրէյէնլէրաճ
| Եօյրէնին պէնալէն Դիմաղլըճ ըմ Վէ
ալլահ Էնօն-լլէ-էի-րէ-թալէն . Վէ պո-
լասընը Կահալ-ընը : | Կո-լ-ճաղ-
լըճարա , զիքա օնլար զապա Էնսինլէ-
էրի . պոլ տիւնեա երինի՝ ռահաթ
Էօմիւր սիւրէրէք ալլաք Կէօնիւլ
իլէ . քէնտի եիւրէքլէրինին վէ
քարտաշլարըն տախի եիւրէքլէ-
րինին երինի՝ Տիշ պիր շէյին իւ
ղէրինէ ալթիւստ օլմամաք իլէ .
տիրիլէր երինիտէ՝ Եանի ճէննէ
թի՝ ալլահըն սէլկիւլիւսիւ օլմա
է
ղէ

ղիւն : Հողին սք սկսմէ՞ղ նիզայր
 վի քարը շը քը լը ղը . ճէննէն պաշէա
 ղէ, Կէնիւ, էււա էւնիմնւն զէ շաղւն
 ոօհուլ Ժառ էւն : Ալլա՛հ կեօրիւն
 մէտի եղիայ փէղամայերէ՝ զէրղէ
 լէ՝ քայ՝ վի աթէշ արասընտա .
 եա թաթը՝ ռասաթ՝ վի հաղիմ
 րուղ կեար հստիյի վաքիթտէ : Ա
 ղիսէ փէղամայեր փատիշա՛հա էօյ
 իւտ վիւրէ՛ճէ քիքէն՝ եիւրէյի քալք
 տը ըսա, զէպուռ չալան կէթիւրա
 տի՛քի էվէլ եիւրէյի էնսին, սօնդ
 րա ալլահըն քէլամընը սէօյլէ
 սին : Աէն նէ՛ պիր սէօղ սէօյլէյէ
 պիլիրսին, նէ՛ պիր սէօղ իշիտէ
 պիլիրսին ալթիւստ օլմամատէն :
 Վայրըսընա աքըլ էօյրէտէ՛ճէյ
 ին վաքիդ՝ աքըլնը քայպ կտէր
 սին, զիրա մաղլըմ տէյիլսին .
 քայրըսընտանտա աքըլ էօյրէն
 մէք իստէմէղսին, զիրա ալլաք
 կէօնիւլլիւ տէյիլսին : Վէնտի
 կէսիյինի թանըյան՝ ալլաք կէօ
 լ
 H
 նիւլ

նիւլլիւ օլուր • քայրըսընըն քու-
սուրունա պաքամաղ • քայրըսը-
նըն թաղիրինի տէ մուհապէթ
իլէ չէքէր , քէնտի քէնտինիտէ
թաղիր էտէր • վէ պէօյլէ պաշ-
կասընըն եիւրէյինիտէ ամլար :
Ալլաք կեօնիւլլիւ եիւրէյի ալ-
լահ եիւճէլէնտիրիր • պուրատա
լութուփլարըլա տօլտուրուր , վէ
էօթէտէ էհթիշամլարըլա տօյ-
ուրուր :

XX

Եւելլիւմի պիրինճի :

Սապըրլուլու , Վէ կէնիշ էէ-բէ :

Եր շէյլէ լէզէթ վէրէն սապըր-
տըր : | Էզէթ ալմաղ տաթսըզ
թապիլէթ լիլէ քօնուշմաք • սապը-
էտէրսէն , սէնին ճանընը քաղա-
նըրսըն • պէլլի ծնունտա ճանընը
քաղանապիլլիւսին : 'Ա,Է՞ պիլիբսին
սէն էրէէ օլաբա'սէնին էհլինիֆ Գո-ր-
թա

Լարերսն. Կէ՛տէրսին ան Կէ՛շէհէ՛
 Երէնի Դ ԳորԼարերսն : (Ժ) Կուզ-
 սուզ տուր ատամայ պէքէմէք .
 Էղէթ ալըր սապու Էթմէյիլէ, վէ
 տէմէյիլէ պիր ազիզ կիպի . աշ
 ճապ օլ ատէ՛մ մի իլերի Էթիշիր,
 Էօքսա ճանըմը ալաճաք մէլայի՛ք
 մի : Լ՛ճը տըր փուքարէլիք, հաս
 տէլիք, վէ հէր մէշաքաթ, սա
 պրու Էթմէզսէն՝ հաֆիֆլէնմէզ,
 աղըրլաշըր . Թաթլըլանմազ,
 զիատէ, աճըլանըր . սապու Էտէր
 տէն՝ զի հիր բանզէ հիր օլուր : Հէր
 իլաճ Էան աճը տըր, Էան Էիւրէք
 պուլանտըրըճը . լաքին սաղլըք
 ումուտու իլէ օքատար բարա վէ
 ըիրսին իլաճա վէ հէքիմէ . սա
 պրու բարա իստէմէզ . պիրապիր
 շիֆա Էտէր ճանընը : Սաղըր Էլէ
 Գալանաճախընըզ ճանլարընըլը՝ տէ
 տի կէօյլիւ հէքիմ, օքի պիւթիւն
 Էօմրիւնիւտէ՝ պիլիմ իչին սապու
 Էթմէյիլէ կէջիրտի : Վիզտէ չօք

շէյէ սապու հտէրիզ տիւնեանըն
 հաթըրը իւին . համա ալլահ իչին
 սապու հթմէյէ պաշլարըզ , սա
 պըռսըզլըք իլէ պիթիրերիզ : Սա
 պըռլըլըք՝ ուղուն ֆիքերիլէ , ես
 հօտ կէնիշ եիւրէք իլէ օլմալը՝ քի
 թէքմիլ օլտուն , վէ իւճըիթէ
 լայըք : Վիճիթի ֆաթէմ սապու երէք
 տէ, օ հաշաշն : Ալլա չըքան՝ իս
 տէտիյի երէ եթիշմէզ՝ եօլու թէք
 միլէթմէյինձէ : Ալլա խաչ չէքեր
 սէք , տէմէյէլիմ՝ աման նէ՞ զա
 ման պիթէր օլատէյի . իլլա պի
 լէրէք՝ քի ալլահ պիղիմ չէքտիյի
 միղի ունութմազ , կէնիշ եիւ
 րէքլի օլալըմ . թաքիմ էքտիյի
 միզ պիթսին , վէ սապուըն լէզէթ
 լի մէյվէսինէ մալիք օլալըմ , պի
 ըինէ եիւզ քաթ վէ պին քաթ օ
 լարաք :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Նեյերմի իգինձի :

Ուշուան ռապէլն աւլահըլա :

() Լսուն սենին ռապէլնին նիճէ կէօյ
 րէ՛վէ երբէ : Նը պիղէ կէօյ օլուր ,
 նէ վաքիդ պիղիմ ուստէթիմիդ
 ալլահըն ուստէթի իլէ պիր օլուր
 սա : Վիմքի երտէ ալլահըն ուս
 տէթինի էտէրսէ , ալլահտա օ
 նուն ուստէթինի էտէր կէօյտէ :
 Պիրի օլ տուվայը էտէրիքէն : | Եօյ
 ղէն պանա սենին ռապէլնինի էնէք ,
 դէրա սենին պէնիմ ալլահըմ . կէօյ
 տէն պու սէտայը իշիթտի : | Ե
 րէր մսին պէնիմ ռապէլնինի լէքմէն
 քէ , քէնքի ռապէլնինի քըր : Պունտան
 իքտիզալը ֆազուլէթ եօք . պի
 ղիմ իստէյիմիդէ պաքմամաք ,
 ալլահըն իստէտիյինի արամաք :
 Նէր ինսանըն տէրտիքէնտի ուս
 տէթինէ պազլը տըր . ուստէթի

միզի ուիր թարաֆա քօյալում ,
 տէրտիմիզ քալմազ : Ալլահըն իս
 տէտիյի պէնիմ իստէտիյիմ իսէ ,
 ֆուքարէ լիք պանա զէնկին լիք
 տիր . հէր սըքէթ պանա ու
 հաթ լըք տըր : Այէր ալլահըն ու
 տէթինէ ույմազսամ , իստէր իս
 տէմէզ չէքէճէյիմի չէքէրիմ թէ
 սէլլատըզ . ալլահըն ուստէթի
 պու տուր տէյէրէք մուհապէթ
 իլէ չէքէրսէմ , հէմ եիւրէյիմ
 թէսէլլա օլուր , հէմ իւճրէթիմ
 արթար : Պիր քէրրէ լէզէթի
 նի ալսան՝ ալլահըն ուստէթինէ
 պիւսպիւթիւն քէնտինի թէսլիմ
 էթմէնին , ճէննէթ չէճնիսինի
 տիւնէա իւզէրինտէ ալըրսըն :
 Պիր թանէճիք թէսէլլա էօմրիւ
 միւզին իչինտէ պու ֆազուլէթ
 տիր : Պունուճուլա մութլուլու
 յոր հէր քարսամպանըն հաքըն
 տան կէլտի , քի պիր կիւնիւն իչին
 տէ պիւթիւն էվլատլարընտան ,
 էվլին

էլիւնտէն միւլքինտէն, մալինտէն
տէօվէթինտէն մահրումքալըս
տէտի : Սահնդը Վերտէ՝ Ռահնդը աւ-
ար . Ռէվանը մարար մարտէ՝ օւ-
տան : Վճա էֆէնտիմիդտէ պահ-
ճէտէ պէօյլէ տուվա էթտի : Տէ-
ել չի նիճէ պէն իստերիճ , էլլա նիճէ
սէն իստերսէն , պէնիճ մարարմ օւմա-
սըն , սէնիճի օւտան : Սէն նէրէտէ
քալըրսըն :

Նելիւմի իւջիւնճիւ :

Ալլահայ հզմէ Էմմէի Ռաւլը
ԼԵՂԸ :

Սէ քատար թաթլը շէյ տիր
ալլահայ խզմէթ էթմէք . նէ քա-
տար պէօյիւք տէվլէթ տիր , վէ նէ
քատար իւճրէթի վար : Սաթլը
տըր , զիրա ինսանըն տէրօնի աւ-
հաթ օլուր . եիւրէյի սէֆալա-
սըր . եիւզիւ կիւլէր . աքլը պա-
H 4 շըն

շընտա ալուլունուր • իշինէ կիւ
 ճիւնէ մուքայէթ օլապիլիւր • հիւ
 պիր քիմէսնէ իլէ սլօզուշմաղ • զի
 րա եիւրէյի տալկալը տէյիլ • սան
 քի տէնիղ իւղէրինտէ տէյիլ, ի
 լիմանա կիւրմիշ : Սէյիլէ տէօվ
 լէթ տիր • զիրա ալլահայ խղմէթ
 էթմէք՝ փատիշահլըք էթմէք
 տիր : Սիր փատիշահ խղղմէթին
 տէ սլուլունամաք՝ սէյիլէ փայէ
 սայըլըրիսէ, եա նէ քատար ա
 զիմ տիր փատիշահլար փատիշա
 հընա խղմէթ էթմէք՝ կէյիլ վէ
 երի եարատանա : Սէն քիմսին
 տէտիլէրիսէ եօնուս փեղամսկ
 րէ, էյիլէնէրէք սերպէստ ճէվապ
 վէրտի : Սէն Բանդըննն քաշապոմ,
 վէ էէյիլէրին ալլահն սահիպէ խղմէթ
 քէրիմ : Իւճրիլէթի տէ օլքատար ա
 զիմ, նէքատար ալլահն ազիմ ի
 սէ • զիրա ալլահ քէնտինի պիղէ
 վէրէճէք • քէնտինիսէ պիղի մա
 լիք էտէճէք • սանքի պիղի ալլահ

լըք փայլեցինէ չըքարաճաք : Վնջ
 սան ինսանայ քէօլէ օլուր , եսիր
 օլուր , հօմրիւնիւ շիւրիւտիւր ,
 ծնուն սըրթընտան պիր բարչա
 էքմէք պուլմաք իչին . եա պիր
 պէօյիւք մատտէ մի ալլահայ խզ-
 մէթ էթմէսի՝ ալլահըն տէօվէ-
 թինի պուլմաք իչին , ալլահայ
 պէնզէր օլմաք իչին . ծնա պէնզէր
 օլաճաղըլլի Վիր քէրէ ալլահայ խզ-
 մէթ էթմէնին լէզէթինի ալըր-
 սան , կէօրիւրսին՝ նէ շաղլըք
 տույարսըն եիւրէյինին իչինտէ .
 Վյի առամ կէօրիւնճէ՝ եիւրէյլէ
 նէ դօմաք իստէրսին . շէյթանայ
 խզմէթ էտէնին եիւզիւնիւ պիլէ
 կէօրմէք իստէմէզսին : Վայրը-
 սընտան հօլէ պիլիւրսին քէնտի
 իւզէրինէտէ :

Ախլիբա՛նի տե՛ղը տիւնս ճիւղ :

ጸድቆችን ቢቀጥሉት ፡

Կիւն եկեղերմիտէօրտ սահէթ
տիր . հէր շէյէ վաքիդ պուլուր
սուն , եմէյէ , քազանմայա , կիյ
ինմէյէ , րահաթ-լանմայա . պիլ
սահաթըն պիր շէյրէյինի պուլա
մագմըրըն ճանընա պաքմայա .
աճէսլա աճմըտըր ուուհանի շէյ
լէրտէն , չըպլաքմըտըր լութուֆ
լարտան . ալլահըլա հէ՞ թարզ
ալլըշփէրիշի վար : Այն՝ եիւրէյ
ին ոահաթ տէյիլ . զիրա տէրօ
հին թէմիզ տէյիլ : Հէր աքշամ
տապահ ճանընըն թէֆտէրինէ
պաք . կիւնիւնիւ հանըլ կէչիւ
տին . ֆիքրին՝ տիլին՝ ամէլին հի՞
ճէ իշլէտի . ալլահ իշլին մի , ալ
լահահէօրէ մի , եօքսա ինսան
իշլին մի , քէֆին իշլին մի : Եօք
վար

վաքիթ տէն պերի տէֆտէր Էօք-
 լամամըշ օլուրսան , աչըղա չը-
 քարսըն . սօնղրա հափիզտէ չիւ-
 րիւրսին . ալլահըն զընտանընտան
 քօրք : Իւզէրինէ ձիզլի չամուռ
 սըչըրասա , թէ միզլէրսին , Էլին
 քիրլէնիրսէ՝ Էայքարսըն , ինսան
 հուզուրունա չըքաճաք օլուրսան՝
 իւստիւնիւ պաշընը տիւզլէրտիր-
 սին . այնայէ պիլէ պաքարսըն՝ քի-
 կէօզիւն իլէ Էքսիյինի կէօրիւպ ,
 նիզամլայասըն . Էա ճանըն քի
 քիրլէնմիշ՝ հապէրին Էօք . նէտէն
 հապէրին օլաճաք , հաչան թէֆ-
 տիճ այնասընա պաքմաղսան՝ օլ-
 մայա քի Էքսիկլիյինի կէօրէսին :
 (Իմտի տիր պիզլէ վաքիթ՝ թէֆ-
 տիճէ , նիզամայ . օպիր տիւն Էայա
 կիտէրսէք՝ ալթուն կիպի թէճէ
 սիւղ օլմուշ , թէֆտիճ օլմուշ՝ թէ-
 միզ պուլունմալը . Էօքսաէօրֆիւ
 լիւ հաքիմ տիվանընտա Էիւզիւ
 միւղ քարէ սուլունմասը՝ քայէ թ
 թիթ .

Թիթրէյէճէք մաթտէ տիր :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Եւրոմի պէշինճի :

Ս'էրհաճէ :

Եւսէս պաշլը՝ Եանի աննը ալ
 չըք՝ Էօյէնիւր Դերհամէն շէրհաճէս :
 Սէքատար մէնշիւր ամէլիլէ ատ
 վէ շան պըրաքսան տիւնեա իւ
 ղերինտէ, հէփիսինտէն իւստիւն
 տիւր մէրհամէթլիլէք . զերա իճ
 ի Քոտարէյէ Դերհամէն Էպերտէ, աւ
 լահա Էօպէնիւր Վերէր : Իմտի շէրաւ
 հաթ կիւնիւ քն քայրը շէյ տէյէ
 ճէք տէյիւ . իլլա՝ աճըպըճ, Վէ Դօյ
 Դարպոտանու պէնի . առաւուրապոտաճ, Վէ
 Դանաբըրաբընը . Եախօտ ԴօյԴարճաբը
 նը Վէ Դանաբըրճաբընը, վէ պուլնուն
 իլէ սալհհէր վէ կիւնահքեարլէր
 քէնտի իւճրէթլէրինի Էա քաւ
 ղէպլէրինի Էպէտիլ պուլաճաք
 լար : Սէօրտիւնմիւնէքատար էյի
 շէյ

շէյ տիր մէրհամէթ լիլէք, վէ նէ՞
 քատար ֆէնա՝ մէրհամէթ սիզ
 լիք : Վէնտէ ֆուքարէյիմ, նէ՞ է
 տէյիմ տէրսէն, պիր հաթրընա
 կէթիր օլ տուլքարըյը քի օլուպ
 օլանճասը իքի մանղըր իքէն՝ օ
 նու տա ալլահըն հաղնէսինէ պը
 րսքտը, վէ տէվլէթ լիլէրտէն զիա
 տէ մաքպուլէ կէչտի : Վիրտէ ահ
 ճէն Էօղլումուշ, Էլին այաղըն
 վար . սէնտէն սէֆիլլէրէ իմուատ
 էտէ պիլիրսին . հաստէ կէօրմէյէ
 կիտէ պիլիրսին . պիր սու վէրէ պի
 լիրսին . լիսանըն վար, չօք թիւը
 լիւ ուօհանի մէրհամէթ ամէլլէ
 ըի էտէ պիլիրսին . ինճին միշէրի
 թէսէլլի էյլէ . միւշկիւլտէ օլան
 լարա էյի նասիհէթ վէր . վէ հէր
 շէյտէն զիատէ՝ տուվա էյլէ սէ
 ֆիլլէր իչին՝ կէրէք կէչմիշէրէ
 կէրէք տիրիլէրէ : Վէօյլէ էյի
 Էիւրէյին օլուրսա, վէ թաթը
 կէօղլիլէ պաքարսան քայրըսընըն
 իւզէ

իւզէրինէ , ալլահտա սանա էյի
 նազար իլէ պաքար՝քի պուհտան
 պէօյիւք շէյ օլամազ :

ՅԻՈՒՆԻՍԻՏԵՏԻՆԻ ԵՄԵՐՍՈՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԿԱՆԻ ԵՄԵՐՍՈՆԻ

Ն,իյիրմի ալթընճը :

ՍայենՔուլէ :

Պու Ֆազուլէթին իամինի պիլ-
 մէյէն ինսան Եօք . լաքին փէք ազ
 ատամ վար քի քուլլանարն : Նէր
 քէշքըյաս Ետերքի քէնտի սայըն
 թըլը տավրանըր . լաքին պիլմէմ
 պինատ, պիրինատ, վաճ մը սայըն
 թը : Սայընթըլըք պիր Երքեան
 տըր՝ տօղըու թուլմայա տօղըու
 մաթտէի , էյի շէյի ալէ Եթմէյէ,
 աքըլ քուլլանարաք՝ վաքտինէ
 Կէօրէ՝ ատամընա Կէօրէ՝ Տալինէ
 Կէօրէ՝ տերէ ճէսինէ Կէօրէ . Էտ
 ըաֆընը Կէօզէտերէք՝ պիր շէյին
 Էլլէլինի սօնուհու տիւշիւնիւպ
 վէլին Եթմէք . աճէպա շիմտի
 պու

պուռ սահէթ պուռ շէյի էթմէսի
 վաճիւ պ մի՝ տէյիլ մի : Սայընթը-
 սըղլըքտան չօք շէյ կէլիր ինսա-
 նըն պաշընա . վէ չօք կիւնաս աօ-
 ղար : ()ըթայա պիր սէօզ աթար-
 սըն , ծնտան նա՛ չըքար՝ տիւշիւն
 մէզսին : Ա՛հտ էտիպ նիւթ քօը
 սուն՝քի պիւիդսին կիւճտիւր պաշ
 էթմէսի : Պիր իշէ կիրէրսին քի՛
 պիլմէզսին սօնու չըքար մը չըք-
 մազ մը : Ավլատընա էօյիւտ վէ-
 րիրսին՝ ամմա քէսկին թաղիրի-
 լէ , եախօտ փէք Ֆէնա տէօյմէյ-
 իլէն՝ քի եօլայ կէթիրէճէք եր
 տէ պաշտան չըքարըրսըն : Սա-
 տաքա վէրիրսին ֆուքարէյէ՛ ես՝
 ծնու ութանտըրարաք , եա տիւ-
 նեայէ չավ էտէրէք : Տուվա վաք-
 տինտէ իշինի կիւճիւնիւ ֆիքը է
 տէրսին . իշ մասլահաթ վաքտին-
 տէ՝ տուվանըն արտընա տիւշեր-
 սին : Ա՛քըլլը երինէ քօմուշսուն
 քէնտինի . աքըլլ մը տըր ճանընը
 թէ

Թէնինէ ետիր էթմէք, ճիշդի վէ
 նափիլէ քեար իշին էն աղիմ վէ
 էպէտիւ տէվէթիքայպ էթմէք:
 Աքըւլը իսէն, պաշկասընա վէր
 տիյին նասիհաթը իպտիտա սէն
 սաքլա. ճանկեօղիւնիւ աչքի ա
 քըւլը սայրլասըն. ինսանէ ալ
 տան, շէյթանտէն ալտանմա. շէյ
 թանա քարշը շէյթանլըք քուլ
 լան. ինսան վէ ալլահ հուզու
 րունտա մէլայիք օլ:

Նկերմի ետինձի:

Սապըտնէլի:

Այր ինսան հաքքընը պաշկա
 սընտան իստեր. լաքին նատիր վար
 քի քէնտիսի պաշկասընըն հաք
 կընը թէմամ էթսին: Ալլահա
 պօրճումուզ էօլ իւսիւզ. պիզ էօլ
 չիւտէնտէ նօքսանըզ: Նէրէտէ
 եիւրէքտէն ալլահը սէվմէք վէ
 Ը Խըզ

խզմէ թ. էթմէք. ալլահըն հաք-
 Կընը տիւնեայա կէջիրիյօրուզ.
 Թէնին վէ շէյթանըն խզմէ թինի
 կէօրիւյօրուզ : Ինսանլէրէ տէ
 պօրճումուզ վար, եա՛ ահա, եա՛
 ուսյէթ, եա մուհասպէթ. հանկը
 պիրինի էթտիյլմիզ վար : Վէն
 տի վիճու թիմիզէտէ պօրճումուզ
 վար, ճանա թէնտէն զիատէ պաք-
 մալըյըզ. պիզ թէնէ հզմէթ է-
 տիյօրուզ. ճան վազիթիմիզ տէյ-
 իլ. տօղրուլուք եահօտ սատըքս
 նէլիք նէրտէ քալըրալ կզնէ ետ
 լանճը օլունճա՛ վէզինտէն չը-
 քար. քէզա պիզիմ տօղրուլուզու-
 մուզ եալանճըլըք օլմուշ. քէն
 տի քէնտիմիզի ալտատըրըզ, վէ
 տույմայըզ : Վիւն կէլիք քի ալլա-
 հըն տօղրու միզանը իլէ տարթը
 լաճաք հէր ամէլիմիզ. իշիմիզի
 շիմտիտէն նիզամլայալըմ, եօք-
 սա օզաման տօղրու հաքիմ հաք-
 Կընը իստէր. ինսանլարտա քէն
 թ I տի

իյիտլիք լազըմիսէ ճէնկտէ՝ քօր
 քու վաքտինստէ , տէրօն իյիտլիյի
 հէր զաման իքտիշա տըր . զիւրա
 թէրձիւպէ եահօտ ճէնկ թալի
 մի տիր ինտանըն Լօմրիւ տիւնեա
 տէ : Տիւնեա տէրտի , քէտէրի ,
 հաստալըղը , վէ հէր քօրքուսու
 քայրը շէյ իլէ տէֆօլմաղ , ֆա
 քաթ եալընըղ մէրտլիկ իլէն :
 Շէյթանըն քուրտուղու տուղաք
 տախի՝քի թիւրլիւ թիւրլիւ ինտա
 նըն ֆիքրինի քարըշտըրը , եիւ
 րէյինի կէվշէտիր , ումուտ քէ
 սիկլիյինէ պըրաքըր , քայրը եօ
 լուլա ենիլմէղ , ֆաքաթ մէրտ
 լիք իլէ : Հէր նէ թիւրլիւ սըք
 լէթին օլուրսա՝ ուսհանի եախօտ
 թէնանի , քէնտի քէնտինէ կէլ ,
 վէ տէ : | Էֆէնպիճ պէնիճ նուրում ,
 վէ պէնիճ Էօմրիւմ , պէն Դիմաէն Կօր
 Կայըմ . Էֆէնպիճ պէնիճ Էօմրիւմ-մէն աը
 ղընաճաք երի , պէն Դիմաէն թիւրլիւ
 ճէյիճ : | Կահիպ Կիք պէնիճ Էօմրիւմճըմ .

պէնիմ քորաճաղըմ եօր, նէ՞ եպէճէ
 պանա Բնասն : Ալլահըմ ըլա Էլէլիիմ
 Դաւէ Կոալարարըն : | Եր ալլահ պէ
 լէփղճէ իսէ, Դիմ օլա պէղէ Դարըն :
 Տիւնեա եր. քըլաճաք օլտա, պէ
 նիմ Էիլըլիմ եր. քըլմայաճաք :
 Ալլահ ազմիշան՝ Դէմի էյլիք վէ
 Դէմիյէ քատըր՝ պէնիմ իլէ պիլէ
 օլտուքտան սօնղրա, նէտէն քօր.
 քարըմ. մալ իսէ քայալ օլան, ի
 քի քաթընը վէրէ պիլիւր . հաս
 տէլիք իսէ կէլէն, սաղալթմայա
 քատիւր . առ քըրըլմասը իսէ, եա
 փա պիլիւր . կիւնահքեար իսէմ,
 տէօնէյիմ, աֆլըղը հազըր : Ալ
 լահ պէնիմ օլտուքտան սօնղրա՝
 տիւնեատէ պէնիմ, Դէննէ՛թտէ :
 Պու Էիլըլէք սէնտէ՛ օլունճատիւ
 նեատէն քօրքմազսըն, սէվինճ ի
 լէտէ տիւնեատէն չըքարսըն :

Ներքին տօքուզունձու :

Լաւեպեաբլէր , Եահօտ իաւլէր :

Պու մէլէքի Էրքեան ինսանը
կէօզէտիր քի՝ Թէնին միւրատը-
նը կտինձէ՝ ճանրն քալպինի քըռ
մասըն : Աօք եմէ իմէ , նազիք
սէֆա արտընա տիւշմէ չըզկը-
տան տըշարը , հայլանէ մաքսուս
կէն ճանա ույարսա , ինսան մէ
լայիք օլուր . ճան Թէնէ ույար-
սա , հայլան օլուր : Ա՛ռ Թլու ճն-
լարա քի ճանիլէ վէ Թէնիլէ զա-
հիտ տիրլէր . տիւնեա լէզլէթի
քօքուսու ալմամըշլար . լաքին
վայ ճնլարա քի Թէնիլէ Թէմիզ-
լէք սաքլարըզ տերլէր , ճանիլէ
նափաք տիրլէր : Ա՛ռ Թլու ճնլա-
րատա քի տիւնեսանըն Էիւքիւնիւ
Էօլունձա կէօթիւրիւրլէր . վէ
առաքեալըն տէտիյի կիպի՝ Թէ-
նիլէ

նիլէ տիւնեա իշխնտէ տիրէր ,
 լաքին քէնտի եօլարը երքեան
 լարը կէօյլէրտէ . այաղը լա [Թօր
 րաղը պասարլար , եիւրէղիլէ
 կէօյտէ, կէղէրլէր : | \ամա վայ
 օնլարաքի ճանիլէ [Թէնիլէ տիւ
 նեա տէնիղինտէ պաթմըշլար
 պօղուլմուշլար . վէ քէնտիլէրինէ
 սէֆա սայարլար սէֆիլ էօմիւ
 րիւ : | Կէրէք տիւնեատէ օլ, կէ
 րէք [Թէրքի տիւնեա օլ, եիւրէյ
 ին ալլա՜հ սէրայը օլմալը՝ [Թէմիզ
 փաք տօնանմըշ քէօշկ կիպլի՝ քի
 չքս կէլիպ ըա՜հաթլանսըն սէն
 տէ : | \օհուլ փաք՝ փաք ռուհիս
 տէր՝ քէնտինէ սաքինլիք : | \օհա
 նի փաքլըղըն իլա՜ք՝ փաք սաքլա
 մաք տըր կէօղիւ՝ քուլաղը , վէ
 հէր էղալէրի . սէպէպլէրտէն սա
 քըմաք քաջմաք . [Թէնի ինձի[Թ
 մէք , ռատէ[Թի քըրմաք . տուլա
 իլէ սէյիր[Թմէք ալլա՜հ , վէ լէ
 քէսիզ վալլտէսինէ . էյի ֆէքիւր

լերիւնք զէյնի տօլտուրմաք՝ քի ֆէ
նա տիւշիւն ճէյէ եր քաւմասըն .
աղիզ սրըլարա սըքճա եաքլաշ
մաք . ինսանըն էնճամընը , վէ
քսուն սիասէթլէրինի կեօզիւն
հօնիւնտէ թութմաք :

() թուզունճու :

Լ ւնճաճ՝ Էնճաճսըզ :

Տ էօրտ տիւր ինսանըն էնճամը .
էօլիւմ, շերահաթ , ճէհէննէմ ,
ճէննէթ : Լ Վէլքի իքիսի եօլ ըհ
վան տըր՝ քի հէփիմիզ օրասըն
տան կէչմէլիզ . սօնունքի իքի
սիտէ՝ հսկտիլլէք էվի . պիրի կիւ
նահքեարլարա , օպիրի սալէհլէ
րէ : Վրունուն պիրի օլաճաք սա
նատա էնճամ էնճամսըզ , եա
հօտ սօն սօնսուզ , սէնին իպրէ
թինին իւճըլէթի : Լ ստէրմիսին
քի իպրէթին էյի օլտուն : Հէրէշէն

Կէ ան սէնին էնճամլարընը , վէ ասլա
 Կէնահ էմէպսին էպէտի : Վիմին
 հաթտի վար պիր կիւնահը պիւն
 պիւն իշլէմէյէ՝ էյէր պիւսէ քի
 անիտէ Եօլէճէք , շէրահաթի վա
 րաճաք , վէ ճէ հէննէմէ կնէճէք :
 Վիմ քառիր պիր էյի ամէլի կէ
 րի պրաքմայա , հաչան պիւսէ քի
 օլ ամէլիլէ ճէննէթի էլէ կէ
 թիրէճէք : Տէօրտ կնճամլինտէն
 հանկըսընը ֆիքիր էթսէն , էյի
 մէյլէ կէօրիւրսիւն : Վօլլւմ քօր
 քուտուր հէմ ալլահտան՝ հէմ
 կիւնահտան : Երահաթ քօր
 քուտուր՝ հէմ ալլահտան , հէմ
 ճէհէննէմտէն : Ճէհէննէմ կիւ
 նահը քաչըրըր : Վամա ճէննէթ
 կիւնահը պիւսպիւթիւն օրթա
 տան քալտըրըր , վէ ալլահ մու
 հապէթինի էիւրէյինտէ աթէշ
 կիպի թութուշտուր : Վօյլէ
 իսէ՝ տէօրտ կնճամլինի տէ՝ ան ,
 խուտուսայ ճէննէթի՝ քի հէմ քօ

լայ տըր , հեմ պէօյիւք թէսէլ-
 լի : Վէ զիատէսի իլէ ան սէնին
 էնճամբընըն էնճամբ օլմատըղը-
 նը . էպէտի եա՛ ճէհէննէմ , եա՛
 ճէհէննէթ . պիր տահա տէյիշիլէ-
 ճէյի եօք , կէջէճէյի եօք , նիհայ-
 էթի եօք : Վէրէյէ տիւշէճէք օ-
 լուրսամ , օրատա քալաճաղըմէ
 պէտիլ էպէտ : Վա՛ էպէտիլլիք ,
 եա՛ էպէտիլլիք . տէրին տէրեա ,
 աքըլ էրմէյէճէք տէրինլիք տէ-
 րինլիյի : Սահաքիք քիմքի սէնի
 հաթըրնա կէթիլիլոսէ , ասլա
 կիւնահ իշլէմէղ :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

() թուղ պիրինճի :

ԲԵ՛ ԷՓԷԿԵՐԷՊԷՆԻՆ ԵՄԵՆԷՆԷՐԷ :

Իշտէ պիր հաղնէքի սէնի զէն
 կին էտէ պիլիլ հէր էյլլիք իլէ .
 ալլահըն ճէմի հիքմէթին վէ իլլ
 մին հաղնէսի . թարլատէ սաք-
 ւան

լանմը Կիզլի հազնէ՝ քի ճնու
 պուլան ճէննէթի պուլուր • փա
 հասըղ վէ դայ օլունմաղ հազնէ :
 Պու հազնէնին մատէնինի իքի
 եօլուլա պուլուրսուն • պիր՝ ալէ
 սէվիէ ֆիքր էթմէյիլէ պէօյլէ
 ճէնէ • պիրի քի պէնի աթէշտէն
 եա տէնիղտէն եա եսիրլիքտէն
 եա էօլիւմտէն քուրթարայլար •
 էօմրիւմտէ ճնու ունութմաղը
 տրմ • միւտէմշաքիրէ օլուպ՝ էյլէք
 պիլլիճի օլուրուտում • եա յս քի
 պէնի էպէտի էօլիւմտէն քուր
 թարտը , նէ՞ քատար շաքիրէ օլ
 մալըյրմ , վէ էպէտի էյլէյինի ու
 նութմամալըյրմ • խուսուսա տէյ
 իլքի սէօղիլէ եա ահճէ իլէ պէ
 նի քուրթարտը , իլլա քէնտի թէ
 ըի իլէ , իաչ սիասէթլէրի իլէ ,
 քան տէօքմէ իլլ , վէ օլմէյիլէ :
 Պիրտէ ֆիրասէ ֆիրատէ տիւ
 շիւն , հէր կիւն իսկէնճէլլերինին
 պիր բայընը • եախօտ ճէմինի պիր
 տէն

տէն անդամայրլա պէօյլէճէնէ :
 Խէթասըզ՝ խիւտանըն քուզու
 սու՝ պէնճիլայըն կիւնաճքեար ի
 չին նէլէր չէքտի . դան թէրլէ-
 տի դէթսէմանի պաճճէսինտէ .
 քէնտի ռատէթիիլէ քօյ վէրտի
 քէնտինի տիւշմանլերին էլինէ ,
 քէնտի շայրրտընըն քամաղլամա
 սը իլէ . պիր ֆէսատքեար կիպի
 պաղլանտը . իֆտիրա՝ խօրլուք
 վէ սիթէմլէր չէքտի . սիլէ ետի
 տիւլանտէ . մէզաքէ էթտիլէր քէն-
 տինի . ճառիս պէթնամ երինէ
 քօտուլար . եիւզիւնէ թիւքիւր
 տիւլէր . պաշընա թիքէնտէն
 թամճ քօտուլար . իւտտիւնէ քըր
 մըզըքէրաքէ կիյտիրտիլէր . էլի
 նէ քամըլ վէրտիլէր . եալանճը
 փատիշաճսըն տէյի դէֆքլէնտի-
 լէր . կէօղլերինի քարատըլար ,
 վէ օլքամըլըլա պաշընա վուրուպ
 տէրլէրիտի . փէշաճպէրլէ՝ էյլէ թէճ
 րիւր սանա Վաբան . տիրէյէ պաղլա-
 տը

տըլար, քամըլարըլա Կօլէսիէ
տէօյտիւլէր, քի պիւլթիւն վիճու
տու գան օլտու: Տաճա չօք թիւը
լիւ Կզիէ թտէն սօնդրա՝ սիր աղըր
խաչ աղաճը օմուզունա եիւք
լէ թտիւլէր, տէօյերէք իլէրի սիւ
րէրլէրիտի. օլմայա եօլտա Կօլէ
տէյի՝ կիւրինլի սիմոնու անկա
րիայա թուլթտուլար քի յոուն
խաչընը կեօլթիւրսիւն: Վողգու
թա տաղընա եթիշտիքտէ՝ իքի
հրըսըգ օրթասընտա պաշ թիւ
րիւտիւ կիպի յոուն խաչա չօքար
տըլար՝ քի պէօյիւք ըկիլլէք է
տի: Այա նէ՞ տէմէլի էլինին այա
ղընըն աղըրսընա՝ Կնքսէրլէրի
վուրտուլարըսա. հուպուսա խաչը
տիքտիկլէրի վաքիդտէ՝ քի պիւ
լթիւն վիճուտ սարսըլընճա՝ սրզը
սը յոուն եիւրէյինէտէք կէլտի:
Յո նէ՞ տէրիտի. Ժէտէր՝ պաշլըլա
պունլարա, պէրէ նէ՞ Էթտիւլէրիտի պիւ
կէլլէր: Սուսուղլուքտան սու խա
տէտի

տէտի իսէ , աճը հօտիլէ սիրքէ
 վերտիլէր , պինլէրճէ սիթէմ վէ-
 րէրէք եիւրէյինի տէլմէք իջին :

Պիր թէսէլլի հտէնի եօղուտու ,
 սաղթարաֆտա օլան թիւրիւ-
 տիւտէն մատէ . շայրտլարը տա-
 խի պըրաքմըշ քաչմըշլարտը :
 Վէրջէք ազիզ վալիտէսի խաչըն
 եանընտա տուրմուշ ուտու , հմ-
 մա օնուն եիւրէյինին հատսըզ
 սըզըսը տա՝ յտա զիատէ տէրտ օլ-
 տու : Վէօյլիւ փէտէրինին պիլէ
 թէսէլլիսի օլ արատէ քէսիլմիշ
 կիպի իտի . իմտի տէտի . ալլահըճ
 ալլահըճնէճին պըրաքըն պէնի . պու-
 թարզ իլէ ճան թէսլիմէթտիքի
 պու ճիհանտէ հօյլէ սէֆիւ վէ ա-
 ճըլը հօլիւմ օլմամըշ :

Պունլար ֆիքրինտէ օլուրսա ,
 հէլպէթտէն իլք հվէլ տէրտլէ-
 շիրսին սէնին քուրթարըճընա ,
 խուսուսա սէնին ուղըունա հօլ-
 տիւյիւ իջին : Վէինճի թիթիւրէր
 սին

սին կիւնահ իշլէմէտէն , զիրա
պիւրութիւնէն սէնին կիւնահըն ի
շին հօլտիւ . հօլէ իսէ, ենիտէն
կիւնահ իշլէմէք՝ յօու թէքրարէն
խաչա չը քարմաք տըր : Աշիւնճիւ
մուհապէթ իլէ սապու հտէրսին
սէնտէ սէնին խաչընա վէ հօլիւ
մինէ . զիրա մատէմքի քո սէնին
իշին սապու է թտի , պէօյիւք շէյ
միտիր քի սէնտէ քո իշին սապու
հտէսին . զտա սէնին էյլէյին ի
շին օլուր՝ քի իւճրէթ քաղանրը
սրն , քոա պէնզէրսին , վէ ճնուն
է ճիւլամընա եթ իշիրսին : () Իրա
էյէր սիսէնէրէնէ իշիտ օլուրսա ,
սալիսէնէրէնապա հիսսէպար օլուճադ ըզ
ճնա լայրք էյլէսին պիլի քէնտի
սահիպիմիդ յո քո , քի քէնտինէ
վաճիպ տիլ տալթանաթ հպէտի
հպէտ . ամին .

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Հէրիւնէն՝ արեւոր (Յայ) :

Միջոցառել՝ նիաղ էտերիմ՝
 էֆէնտիմ սանա ,
 մէվլա քուզուսու՝ մաղլըմ յուլմ
 սահիպ ինսանա :
 Իպրէթէրինի՝ ճէհէզ միսալը՝
 կիյտիրսէն սլանա ,
 եարէլէրինի՝ վէր քի էմէլիմ՝
 շիֆա ճանրմա :

ԼՂԾաժիէ :

Տիւլէրիմ սէնտէն՝
 պիր սուլթան պիքիր :
 Յաւան սօնդրա՝
 պիր ումուտ ֆիքիր :
 Սէն ետի քաթ նուր՝
 պէն ալիլ հաքիր :
 Սէնտէն իսէլասլըք՝
 պուլս պու ֆաքիր :

Է՝ Ն՝ Ճ՝ Ն՝ Ս՝ :

